

Matematika

1-4. osztály

Iskolánk Matematika helyi tanterve a 2020-as Nemzeti Alaptanterv, az Oktatási Hivatal által, a hivatal honlapján közzétett Kerettanterv, valamint iskolánk Pedagógiai programja alapján készült.

ALAPELVEK, CÉLOK - NAT 2020

A matematika tanulásának legfontosabb célja, hogy a tanuló:

1. megtapasztalja a matematika értékeit, hasznosságát, szépségét;
2. megismerje a matematikai gondolkodás természetét és a matematika alapvető sajátosságait;
3. fejlessze a szövegértését, a szövegalkotó és absztrakciós képességét a matematika nyelvének és szimbólumainak szóbeli és írásbeli alkalmazása során;
4. fejlessze a számolási készségét, a modellezési, a problémamegoldó és döntési képességét;
5. fejlessze a logikus, pontos, kreatív, mérlegelő, stratégiai és rendszerező gondolkodását;
6. alkalmazható tudásra tegyen szert.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon (NAT 2020.)

Az alapfokú képzés első évfolyamát kezdő, jellemzően 6-7 éves kisiskolások gondolkodása konkrétumokhoz kötött. A tanuló matematikai tartalmú tevékenységei során alakulnak az ismeretei és formálódik a gondolkodása, amelyet az egyedi tapasztalatokból kiemelkedő jellemzők (tulajdonságok és összefüggések) megismerése vezet majd az általánosítások és az absztrakció felé. Az 1–4. évfolyamon a matematika műveléséhez szükséges ismeretek kialakítása, a matematikai – a számfogalomhoz, a számérzékhez, a mentális számegyeneshez kapcsolódó – képességek kibontakoztatása, az alapkészségek kialakítása alapvető feladat úgy, hogy a spirálisan épülő tananyag fogalmai egy megértett, jól működtethető ismeretrendszeret alapozzanak meg.

A matematika tanulásának alapvető módszere a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, valamint szemléletükben és matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, játékokkal valósul meg. Ebben az alapozó nevelési-oktatási szakaszban a matematika egységes

és széles alapozását a további lépések átgondolt megtervezésével kell megvalósítani. A tevékenységek során működő alkotó gondolkodásnak kiemelt szerepe van a megértésben. A tárgyi tevékenységek és a kapcsolódó változatos képi ábrázolások alapozzák meg a későbbi absztrakciót. A konkrétumokhoz való sokszori vissza-visszalépések során alakulnak a matematikai fogalmak, összefüggések és eljárások. Ezek alapozzák meg a felső tagozaton és középiskolában megjelenő szimbolikus gondolkodást.

A tanuló ebben a nevelési-oktatási szakaszban találkozik olyan egyszerű problémákkal, amelyek megoldásában szerepet játszik a megfigyelés, az értelmezés, az összefüggések felfedezése, ezáltal fejlődik gondolkodása, problémamegoldó képessége. Már a rendszerező készségek fejlődésének kezdeti fázisában is képes a lehetőségek megkülönböztetésére, azok rendszerezett felsorolására. Alsó tagozaton az új elemeket tartalmazó, problémát jelentő helyzetek nagyrészt örömteli tevékenységekben, játékos helyzetekben merülnek fel, a tanuló így gyakorolhatja, alkalmazhatja megszerzett ismereteit, fejlesztheti problémamegoldó, rendszerező és döntési képességeit. Elkezdi megtapasztalni, hogy a matematika segítségével hogyan lehet leírni a közvetlen környezete természeti, vizuális, technikai jelenségeit, tevékenységeit.

A matematikai nevelés szoros kapcsolatban van a zenei, mozgásos és nyelvi fejlesztéssel.

A mindennapi kommunikáció során a tanuló fokozatosan tanulja meg és alkalmazza a matematika nyelvét, a relációszőkincset, a viszonyok kifejezését. Kezdetben megmutatással, rajzzal, mozgással, saját szavakkal közli gondolatait, és ezt lehet fokozatosan egyre pontosabbá, szakszerűbbé tenni.

A tanuló fokozatosan tanulja meg a kooperatív tevékenységek során az együttműködést, egymás elfogadását. Kérdéseket tesz fel, meghallgatja, megfigyeli a választ, mások véleményét; a tévedéseket tolerálja; ezekkel párhuzamosan érvelni tanul saját véleménye mellett.

Szükséges a tanulók egyéni szintjének, adottságainak, képességeinek megfelelő differenciálása. Ennek formája a tevékenykedtetés, az eszközhasználat megválasztása, a többszintű problémafelvetés, a digitális tananyagok által kínált fejlesztő lehetőségek alkalmazása, az időbeli korlátok kiiktatása, a segítségnyújtás, a páros vagy csoportos munka szervezése és az értékelés. A tanuló a digitális eszközöket lehetőség szerint már ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanulás, gyakorlás szolgálatába állítja: a műveletek, a problémamegoldás gyakorlására számítógépes fejlesztő játékokat használ.

FŐ TÉMAKÖRÖK AZ 1–4. ÉVFOLYAMON – NAT 2020

1. Gondolkodási módszerek – halmazszemlélet, matematikai logika, rendszerezés
2. Gondolkodási módszerek – szöveges feladatok
3. Aritmetika, algebra – számok, számtulajdonságok és számok közötti kapcsolatok
4. Aritmetika, algebra – alpműveletek
5. Aritmetika, algebra – mérés, mennyiségi viszonyok
6. Függvények és sorozatok
7. Geometria – tájékozódás térben, síkban
8. Geometria – alkotások és transzformációk térben, síkban
9. Geometria – testek és alakzatok
10. Statisztika és valószínűség

TANULÁSI EREDMÉNYEK– NAT 2020

ÁTFOGÓ CÉLKÉNT KITŰZÖTT, VALAMINT A FEJLESZTÉSI TERÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ TANULÁSI EREDMÉNYEK (ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK) AZ 1–4. ÉVFOLYAMON

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. tudatos megfigyeléseket tesz a környező világ tárgyaira, ezek viszonyára vonatkozóan;
2. tájékozódik a környező világ mennyiségi és formai világában;
3. megérti a tanult ismereteket és használja azokat a feladatok megoldása során;
4. a környezetében lévő dolgokat szétválogatja, összehasonlítja és rendszerezi egy-két szempont alapján;
5. jártas a mérőeszközök használatában, a mérési módszerekben;
6. helyes képzele van a természetes számokról, érti a számnevek és számjelek épülésének rendjét;
7. helyesen értelmezi az alpműveleteket tevékenységekkel, szövegekkel, és jártas azok elvégzésébenfejjben és írásban;
8. megfigyeli jelenségek matematikai tartalmát, és le tudja ezeket írni számokkal, műveletekkel vagygeometriai alakzatokkal;
9. életkorának megfelelően eligazodik környezetének térbeli és időbeli viszonyaiban;
10. érti a korának megfelelő, matematikai tartalmú hallott és olvasott szövegeket;

11. megszerzett ismereteit digitális eszközökön is alkalmazza.

RENDSZEREZŐ GONDOLKODÁS

VÁLOGATÁS, HALMAZOK ALKOTÁSA, VIZSGÁLATA

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket;
2. válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között;
3. felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát;
4. folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint;
5. személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet;
6. azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket;
7. megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával;
8. barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket;
9. halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint;
10. adott, címkéssel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja;
11. talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
12. megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
13. két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg;
14. két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat;
15. felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből;
16. megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint velük azonos értelmű kifejezéseket;
17. megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e, vagy hamis;
18. keresi az okát annak, ha a halmazára valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem;
19. hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból.

HALMAZOK MINT A TERMÉSZETES SZÁM FOGALMÁNAK EGYIK TAPASZTALATI ALAPJA

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. összehasonlítja véges halmazokat az elemek száma szerint;
2. ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra;
3. helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 10 000-es számkörben;
4. helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat.

RENDEZÉS, RENDSZEREZÉS

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is;
2. sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint;
3. két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;
4. megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást;
5. megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait;
6. megkeresi két, három szempont szerint teljes rendszert alkotó, legfeljebb 48 elemű készlet hiányzó elemeit, felismeri az elemek által meghatározott rendszert.

PROBLÉMAMEGOLDÓ GONDOLKODÁS

PROBLÉMAMEGOLDÁS

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres;
2. megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez;
3. az értelmezett problémát megoldja;
4. a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi;
5. megoldását értelmezi, ellenőrzi;
6. kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán.

SZÖVEGES FELADATOK MEGOLDÁSA

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. értelmezi, elképzezi, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt;
2. szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével;
3. tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat;
4. megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat;
5. megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat;
6. az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt;
7. a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat;
8. a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást;
9. választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre.

ISMERETEK FELHASZNÁLÁSA

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait, elrendezését, helyzetét;
2. tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást;
3. kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet;
4. alkalmazza a felismert törvényszerűségeket analógiás esetekben;
5. összekapcsolja az azonos matematikai tartalmú tevékenységek során szerzett tapasztalatait;
6. példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására;
7. egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis;
8. ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat;
9. egy- és többszemélyes logikai játékban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik.

TÁJÉKOZÓDÁS MENNYISÉGI VISZONYOK KÖZÖTT TERMÉSZETES SZÁMOK ÉS KAPCSOLATAIK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 10 000-es számkörben;
2. használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében;
3. kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban;
4. megszámlál és leszámlál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
5. ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel;
6. nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket;
7. megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját;
8. megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegegyenesen, számtáblázatokban, a számegegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben;
9. megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédjait, tízesekre, százassal, ezresekre kerekített értékét;
10. számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal;
11. számot jellemez más számokhoz való viszonyával;
12. helyesen írja az arab számjeleket;
13. ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.

SZÁMOK HELYI ÉRTÉKES ALAKJA

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. összekapcsolja a tízes számrendszerben a számok épülését a különféle számrendszerekben végzett tevékenységeivel;
2. érti a számok ezresek, százassal, tízesek és egyesekből való épülését, ezresek, százassal, tízesek és egyesek összegére való bontását;
3. érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét;
4. helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.

MÉRŐESZKÖZ HASZNÁLATA, MÉRÉSI MÓDSZEREK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt;
2. helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzelete van a mértékegységek nagyságáról;
3. helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
4. ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
5. ismer hazai és külföldi pénzcímleteket 10 000-es számkörben;
6. alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között;
7. összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait;
8. megméri különböző sokszögek területét különböző egységekkel;
9. területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással;
10. ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.

ALAPMŰVELETEK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. helyesen értelmezi a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást;
2. helyesen használja a műveletek jeleit;
3. hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, törtézéshez, egyszerű szöveges feladathoz;
4. értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal;
5. megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
6. számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
7. megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is;
8. alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit;

9. szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez.

SZÁMOLÁS

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat;
2. fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben;
3. érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
4. emlékezetből tudja a kiségyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig;
5. fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
6. fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben;
7. érti a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát a helyiérték-táblázatban való jobbra, illetve balra tolódással, fejben pontosan számol a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
8. elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt;
9. teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsüli, teljes kétjegyűek két- és egyjegyűvel való szorzatát megbecsüli;
10. helyesen végzi el az írásbeli összeadást, kivonást;
11. helyesen végzi el az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval.

TÖRTRÉSZEK, NEGATÍV SZÁMOK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. tevékenységekkel megjelenít egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén;
2. a kirakást, mérést és a rajzot, mint modellt használja a törtreszek összehasonlítására;
3. a negatív egész számokat irányított mennyiségként (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, idő) és hiányként (adósság) értelmezi;
4. nagyság szerint összehasonlítja a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.

TÁJÉKOZÓDÁS ÉS ALKOTÁS TÉRBEN ÉS SÍKON

ALKOTÁS TÉRBEN ÉS SÍKON

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból;
2. minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat;
3. sormintát, síkmintát felismer, folytat;
4. alkotásában követi az adott feltételeket;
5. testeket épít élekből, lapokból; elkészíti a testek élvázát, hálóját; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát;
6. síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével;
7. alaklemez, vonalzót, körzőt használ alkotáskor;
8. megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
9. megfogalmazza az alkotásai közti különbözőséget.

ALAKZATOK GEOMETRIAI TULAJDONSÁGAI

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat;
2. megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz;
3. megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat;
4. megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat;
5. különbséget tesz testek és síkidomok között;
6. megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján;
7. kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket;
8. megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket;
9. megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
10. megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait;
11. megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat;
12. tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét;

13. megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit;
14. megfigyeli a kocka, mint speciális téglatest és a négyzet, mint speciális téglalap tulajdonságait;
15. megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet;
16. megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot.

TRANSZFORMÁCIÓK

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról;
2. szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
3. megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét;
4. ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével;
5. követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát;
6. térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón.

TÉRBELI ÉS SÍKBELI TÁJÉKOZÓDÁS

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon;
2. tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat;
3. térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével.

FÜGGVÉNYSZERŰ GONDOLKODÁS

ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS KAPCSOLATOK FELISMERÉSE

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. részt vesz memórijátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében;
2. megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat;
3. érti a problémákban szereplő adatok viszonyát;
4. megfogalmazza a felismert összefüggéseket;

5. összefüggéseket keres sorozatok elemei között.

SZABÁLYOK ÉRTELMEZÉSE

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként;
2. tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat;
3. elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is;
4. ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat;
5. tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát;
6. felismer kapcsolatot elempárok, elemhármások tagjai között;
7. szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármásokat;
8. a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

ADATOK MEGFIGYELÉSE

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. adatokat gyűjt a környezetében;
2. adatokat rögzít későbbi elemzés céljából;
3. gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;
4. adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról;
5. jellemzi az összességeket.

VALÓSZÍNŰSÉGI GONDOLKODÁS

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik;
2. különbséget tesz tapasztalatai alapján a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;
3. megítéli „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát;

4. tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
5. tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
6. a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal.

MATEMATIKAI KOMMUNIKÁCIÓ

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget;
2. helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
3. szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti;
4. megfelelő szókinccset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban;
5. megfelelően használja szóban és írásban a nyelvtani szerkezeteket matematikai tartalmuk szerint;
6. szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez;
7. játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez;
8. kérdést fogalmaz meg, ha munkája során nehézségbe ütközik;
9. nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre.

DIGITÁLISESZKÖZ-HASZNÁLAT

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. használ matematikai képességfejlesztő számítógépes játékokat, programokat;
2. alkalmazza a tanult infokommunikációs ismereteket matematikai problémák megoldása során.

MATEMATIKA HELYI TANTERV (1-4. OSZTÁLY)

Alapelvek, célok és feladatok

Az alsó tagozatos matematikatanítás legfőbb célja a matematikai ismeretek és gondolati tevékenységek széles körű tapasztalati alapozása, valamint a kapcsolódó biztos matematikai készségek kialakítása, melyekre a későbbi évfolyamok építhetnek. Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek valóságban alapuló saját cselekvő tapasztalataik és élményeik révén jussanak el jól megértett, sok szálon kapcsolódó ismeretekhez, mert ezek jelentik majd a hétköznapi életben hosszútávon használható tudásukat.

A matematika spirális felépítésének megfelelően alsó tagozaton széles körű tárgyi tevékenységek alapozzák meg a változatos képi ábrázolásokat, amelyek szükségesek a későbbi absztrakcióhoz, és alkalmassá teszik a tanulókat a felső tagozaton, középiskolában megjelenő szimbolikus gondolkodásra.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: Az alkalmazható matematikatudás megszerzését segíti a tanulók ösztönzése kérdések, problémák megfogalmazására. Emellett a tanulók szabadabb kommunikációja érdekében fontos, hogy merjenek segítséget kérni a tanítótól és társaiktól, ha nehézségekbe ütköznek munkájuk során. Fontos az is, hogy a tanulóközösség természetesnek vegye, a tanulási folyamat részének tekintse a tévedést, a vitákat. Ez akár az egész tanulócsoportot érintő, interaktív formája az egymástól való tanulásnak.

A kommunikációs kompetenciák: A tanulók kommunikációs képességeinek fejlesztését segítik a kooperatív munkaformák, amelyek lehetőséget adnak a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség gyakorlására. Kezdetben saját kifejezőeszközeikkel kommunikálhatnak, például megmutatással, rajzzal, mozgással, saját szavakkal. Ezeket később fokozatosan segítünk egyre pontosabbá, szakszerűbbé tenni. Ez támogatja a matematika nyelvének megértését, a matematikai szövegalkotást, ami elengedhetetlen a matematikai gondolkodáshoz, a valóságos problémákat leíró matematikai modellek megalkotásához. A matematika nyelvének megfelelő alkalmazása a matematikai szókincs ismeretét, valamint a nyelvtani kapcsolatok helyes értését és használatát jelenti, amiket szintén alsó tagozaton alapozunk.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális eszközöket már ebben a nevelési-oktatási szakaszban is a tanulás, gyakorlás szolgálatába állítja, amikor egyszerű matematikai

jelenségeket figyel meg számológépen, vagy számítógépes fejlesztő játékokat használ a műveletek, a problémamegoldás gyakorlására.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematikai gondolkodás fejlesztése szempontjából kiemelt szerepe van a logikai, a stratégiai és a véletlennel kapcsolatos játékoknak. Alsó tagozaton évfolyamonként spirálisan visszatérnek ugyanazok a témakörök, újabb elemekkel bővülve. Bizonyos tevékenységeket újra és újra elvégzünk, egyrészt azért, mert ez segíti az analógiák épülését, másrészt mert lehetőséget nyújt a kapcsolódási pontok keresésére, megértésére a matematika különböző területei és ismeretei között. Kiemelt szerepe van az alkotó gondolkodás fejlesztésének, ugyanis a gyermek azt érti meg, amit meg is alkot. Az alkotás segít, hogy a tanuló értve tudja megalkotni maga számára az új fogalmakat, beágyazva a formálódó fogalmi rendjébe.

Fontos, hogy egy-egy témakört, problémát, ismeretet több oldalról, sokrétűen és mind szemléletükben, mind matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, tevékenységeken keresztül közelítsünk meg. Ez segíti, hogy a gondolkodás rugalmas maradjon, valamint a fogalmak és ezek egymás közti viszonyai, összefüggései igazán megértésre kerüljenek, elmélyüljenek.

Az ismeretek, fogalmak elmélyülését segíti az analógiás gondolkodás is, mely a felismert törvényszerűségeket alkalmazza hasonló vagy egészen más területeken. Ennek fejlesztése is fontos feladat az egyes témakörökben: a bővülő számkör fejben és írásban végzett műveletei során, a szabályjátékok kapcsán, a méréseknél, egyszerű és gondolkodtató szöveges feladatok különbözőképpen megfogalmazott problémáiban, térben és síkban végzett alkotásoknál, illetve mindezen területek összekapcsolásakor. A tanulók a sokféle formában megjelenő közös jegyek alapján alakítják ki a fogalmak belső reprezentációját, ezért alsó tagozaton nem szerepelnek megtanulandó matematikai definíciók a tananyagban. A konkrét tevékenységek csak lassan válnak belsővé, gondolatívá. Ennek kialakulásához megfelelő időt kell biztosítani, ami egyénenként eltérő lehet, és ritkán zárul le alsó tagozatban. A tanulók a tanórán hallott kifejezéseket először megértik, majd később maguk is helyesen használják azokat. A kerettantervben azok a fogalmak szerepelnek, amelyek helyes alkalmazását elvárjuk a tanulóktól, de a meghatározását nem.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: Alsó tagozaton a matematikai fejlesztés fontos eszköze a játék, mely a személyiségfejlesztő és közösségépítő hatása mellett élvezetes módot kínál minden témakörnél a problémafelvetésre, problémaelemzésre, problémamegoldásra és a gyakorlásra.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A problémafelvetés és – megoldás során a tanuló maga fedezi fel a megoldáshoz vezető utat, megtapasztalja, hogy több lehetséges megoldási út is van. A különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét.

Az alsó tagozaton a témaköröket nem lehet élesen, órákra lebontva elkülöníteni. Az egyes témakörök egymást erősítik, kiegészítik, magyarázzák. A matematikatanítás így lesz igazán komplex. Minden órának szerves része a különféle problémák felvetése. A halmazok képzése, vizsgálata minden témakört áthat. Minden órán lehet számolást gyakorolni, szöveges feladatot megoldani, játékos formában, néhány percben. A gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodik a gyakori tevékenységváltás, és ez egyszerre több témakört is érinthet. A javasolt minimális óraszám tehát nem jelenti azt, hogy a témakört egymás utáni órákon kell feldolgozni, és azt sem, hogy az adott óraszám alatt egy-egy témakör lezárásra kerül. Az egyes témaköröknél megjelenő javasolt minimális óraszám inkább csak a tananyagelosztás időbeli arányaira igyekszik rámutatni, ugyanakkor nem jelöli ki az egyes témakörök fontossági sorrendjét. Azonban azoknál a témaköröknél, ahol kifejezetten fontosnak tartottuk, hogy minden órának részét képezzék, ott a javasolt óraszám mellett külön is feltüntettük: „A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!”

A tanulók értékelése

Kisiskolás korban a tanítói értékelés dominál, ugyanakkor fokozatosan fejlesztjük a reális önértékelésre való képességet. A külső és belső értékelést az előre adott szempontok és az ellenőrzés során szerzett információk alapozzák meg.

Az ellenőrzés területei, formái

A megfigyelések:

- A tanulók – tanító által történő – megfigyelése:
- önálló tevékenység közben;
- csoportmunkában való részvétel során.
- Tanulói megfigyelések:
- egymás munkájának segítése csoportmunkában;
- önellenőrzés.

A fejlődési folyamat követése során végzett *elemzések* informálnak

- a tanulók egyéni haladásáról (tanulási mód, tempó, egyéni nehézségek, különleges érdeklődés, egyéni teljesítmény...);
- a fogalomépítés aktuális szintjéről.

A diagnosztikus mérések segítik annak megállapítását, hogy az „indulási” és várható „érkezési” szint között meghúzott fejlesztési folyamat ívének mely pontján észlelhető hiány, töréspont. Ezek differenciált okainak kutatása teszi lehetővé a „formáló-segítő” értékelés megfogalmazását.

Szummatív mérések is hozzájárulnak ahhoz, hogy pontos képet alkossunk a tanulók tudásáról, képességeik fejlődéséről. Ezek a mérések azonban semmiképpen nem fontosabbak és nem adnak hitelesebb információkat a gyerekek felkészültségéről, mint a velük folyamatosan együtt dolgozó pedagógus megfigyelései.

A tanulók értékelése során az egyén fejlettségét viszonyítjuk a saját képesség szerint elérhető legmagasabb szinthez, valamint a fejlesztés során várható eredményhez.

A különböző témakörökben megfogalmazott szöveges (vagy százalékkal, osztályzattal kifejezett) értékelés szinterei:

- A probléma felismerésének, megértésének mértéke különböző tapasztalati területeken.
- Az eszközhasználat szintje, az önálló tapasztalatszerző tevékenység hatása a feladatmegoldásra.
- Az önállóság foka a lényegkiemelésben, az összefüggések felismerésében, kifejezésében.

- A matematikai modellek alkalmazásának mértéke és könnyedsége.
- A különböző matematikai tartalmak és fogalmak elsajátításának szintje.
- A kommunikációs képesség formája és színvonala.

A tanulói önértékelés formálódását szempontok megfogalmazásával segíthetjük. Például:

- A motiváltság és az aktivitás mértéke.
- A figyelem, az együttműködés, a tolerancia színvonala.
- Pozitívumok, negatívumok, erősségek, gyengeségek megfogalmazása.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2. osztály félévéig szóveges értékeléssel, valamint a felmérők eredményeinek százalékos bejegyzésével, 2. osztály 2. félévétől százalékos értékeléssel, valamint érdemjeggyel, év végén osztályzattal, a hagyományos 5 fokozatú skálán történik.

Fontos, hogy a tanulók

- **motiváltak legyenek** a minél jobb értékelés elnyerésére;
- tudják, hogy munkájukat hogyan fogják (szóban, írásban, jeggyel) értékelni, – ez a tanár részéről **következetességet és céltudatosságot** igényel;
- számítsanak arra, hogy munkájuk elvégzése után **önértékelést** is kell végezniük;
- hallgassák meg **társaik értékelését** az adott szempontok alapján;

fogadják meg **tanáraik** észrevételeit, **javaslatait**, kritikáit **akkor is, ha nem érdemjeggyel történik az értékelés.**

1-2. évfolyam

Az 1. osztály első félévét a matematikatanulás területén is előkészítő időszaknak tekintjük. Így biztosítható az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, így adódik lehetőség a más-más óvodából érkező tanulók alapos megfigyelésére, képességeik feltérképezésére. Az előkészítő szakasz megnyújtásával lehetőség nyílik a pszichikus és kognitív funkciók fejlesztésére, megerősítésére, ami által a hátrányokkal induló tanulók is sikeresen felzárkózhatnak.

A képességek fejlesztése, a fogalmak érlelődése hosszú folyamat, amihez gazdag és változatos tapasztalatokra van szüksége minden tanulónak. Ez azt jelenti, hogy tervezéskor egységes szemlélettel kell tekinteni az összes tanulási területre. Egyéni tempóban, sokféle érzékelésre támaszkodva, mozgásokkal és manuálisan összekapcsolható tevékenységekkel indulnak el a tanulók az ismeretszerzés útján.

A matematikai fejlesztés szoros kapcsolatban áll a zenei, művészeti, technológiai és mozgásos fejlesztéssel.

Az előkészítő időszak félévében is megjelenhetnek jelek és egyedi számok, számjelek, elkezdődhet a szám- és műveletfogalom előkészítése összehasonlításokkal, meg- és leszámlálásokkal, mondókázásokkal, változások megfigyelésével. A tanulók érettségéhez, képességeihez igazodó differenciált tanítási, értékelési módszerek megválasztásával valósul meg a tervezés, melyben a differenciált fejlesztés, a többség mellett a lemaradók és a tehetségesebbek gondozása egyaránt teret kap. A differenciálás egyik lehetséges módja a digitális eszközökön való játék és feladatmegoldás vagy a hosszabb ideig biztosított eszközhasználat.

Első osztályban az óvodából érkező gyermekek könnyebb, fokozatosabb beilleszkedését segíti a 45 perces órák, az előre megírt tanmenetek rugalmas kezelése, a tanulók igényeinek, fejlődési tempójának megfelelően alakított és alakítható napirend. A tanítók rövidebb időintervallumokként váltanak a különböző jellegű tevékenységek között, ami a tanulók figyelmének hatékonyabb kihasználását is lehetővé teszi.

A további teendőket, még a második osztály végére előirányzott tanulási eredmények elérésének útját és megvalósítását is, a cselekedtetés módszere vezérli. A kisgyerek a konkrét tárgyi tevékenységek során szerzett tapasztalatai alapján alakít ki belső reprezentációkat. A tevékenységekben szereplő tárgyi valóság képezi az absztrakt fogalmak tartalmát, és az ott átélt kapcsolatok alapozzák meg a fogalmak rendszerét. A saját testi mozgások, a hétköznapi életben előforduló tárgyak, dolgok és a már régóta rendelkezésre álló matematikai eszközök (például:

Matematika helyi tanterv 1-2. évfolyam 2020.

logikai készlet, színes rudak) felhasználása megfelelő támaszt nyújtanak a cselekvő tapasztalatra épülő tanítás-tanulás megvalósításában.

Ebben az időszakban történik meg minden témakör alapozása. Fontos, hogy ezek az alapok nagyon szilárdak legyenek, ezért a fő hangsúly a megértésen, fejlesztésen van, nem pedig a számonkérésen. Nem baj, ha még lassúbb a számolás, ha a tanuló még nem ismeri fel az összefüggéseket, segítő jelenlétével a tanító biztosítani tudja az előrehaladást. A fejben számolás egyes lépéseinek megértéséhez alkalmazott eszközök használatát engedhetjük addig, ameddig az eljárások értő, automatikus használata ki nem alakul.

Tantárgyi témakörök, óraszámok

Az 1. és a 2. évfolyamon a matematika tantárgy óraszámja évi 144 óra. A 136 alapóraszám mindkét évfolyamon bővül 8-8 órával, az igényeknek megfelelően differenciált fejlesztés (felzárkóztatást, tehetség gondozást), játékos gyakorlás és számonkérés formájában.

Témakör neve	Óraszám az 1-2. évfolyamon	1. évfolyam	2. évfolyam
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	8	4	4
Rendszerezés, rendszerképzés	8	4	4
Állítások	8	4	4
Problémamegoldás	8	4	4
Szöveges feladatok megoldása	11	5	7
Szám és valóság kapcsolata	19	10	9
Számlálás, becslés	12	6	6
Számok rendezése	12	6	6
Számok tulajdonságai	18	10	8
Számok helyi értékes alakja	10	4	6
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	20	10	10
Alapműveletek értelmezése	20	10	10
Alapműveletek tulajdonságai	16	8	8
Szóbeli számolási eljárások	20	10	10
Fejben számolás	18	9	9
Alkotás térben és síkon	8	4	4
Alakzatok geometriai tulajdonságai	12	6	6
Transzformációk	6	2	4
Tájékozódás térben és síkon	8	5	2
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	18	9	9
Adatok megfigyelése	6	3	3
Valószínűségi gondolkodás	6	3	3
Differenciált fejlesztés, játékos gyakorlás és számonkérés	16	8	8
Összes óraszám:	288	144	144

1. évfolyam

Évi óraszám: 144 óra

Heti óraszám: 4 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	4
Rendszerezés, rendszerképzés	4
Állítások	4
Problémamegoldás	4
Szöveges feladatok megoldása	5
Szám és valóság kapcsolata	10
Számlálás, becslés	6
Számok rendezése	6
Számok tulajdonságai	10
Számok helyi értékes alakja	4
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	10
Alapműveletek értelmezése	10
Alapműveletek tulajdonságai	8
Szóbeli számolási eljárások	10
Fejben számolás	9
Alkotás térben és síkon	4
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6
Transzformációk	2
Tájékozódás térben és síkon	5
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	9
Adatok megfigyelése	3
Valószínűségi gondolkodás	3
Differenciált fejlesztés, a játékos gyakorlás és a számonkérés	8
Összes óraszám:	144

A tanulók értékelése

Kisiskolás korban a tanítói értékelés dominál, ugyanakkor fokozatosan fejlesztjük a reális önértékelésre való képességet. A külső és belső értékelést az előre adott szempontok és az ellenőrzés során szerzett információk alapozzák meg.

Alkalmazott ellenőrzési értékelési területek, módszerek:

- **feladatlapok** (műveletek elvégzése, állítások igazságtartalmának eldöntése, nyílt végű mondatok helyes befejezése, egyszerű feleletválasztás, logikai feladatok megoldása indoklással...);
- **órai munka** (órán megoldott mintára feladatok számonkérése, házi feladatok helyes megoldásának szakszerű kommunikálása, lényegkiemelés, érvelés, órai feladatok végrehajtása...);
- **témazáró dolgozat** (nagyobb témakörök végén, vagy több témakör együttes zárásakor);
- **otthoni munka** (feladatok, szorgalmi pluszfeladat végzése, gyűjtőmunka, megfigyelések, feladatok számítógépes megoldása ...);
- **fűzetvezetés** (íráskép, áttekinthetőség, pontosság...);
- **csoporthoz tartozó munka** (csoportos feladatmegoldásban, problémamegoldásban való részvétel...);
- **projektmunka** és annak dokumentálása;
- **versenyeken, vetélkedőkön való szereplésért, elért eredményekért** kapott értékelés.

A tantárgyi eredmények értékelése 1. osztályban folyamatos szóbeli, félévente írásbeli szöveges értékeléssel, valamint folyamatosan a felmérők eredményeinek százalékos bejegyzésével történik.

Fontos, hogy a tanulók

- **motiváltak legyenek** a minél jobb értékelés elnyerésére;
- tudják, hogy munkájukat hogyan fogják (szóban, írásban, jeggyel) értékelni, – ez a tanár részéről **következetességet és céltudatosságot** igényel;
- számítsanak arra, hogy munkájuk elvégzése után **önértékelést** is kell végezniük;
- hallgassák meg **társaik értékelését** az adott szempontok alapján;

fogadják meg **tanáraik észrevételeit, javaslatait, kritikáit akkor is, ha nem érdemjeggyel történik az értékelés.**

1.osztályos ellenőrzési – mérési - értékelési terv matematikából

Mit?	Ki?	Mikor?	Hogyan?	Dokumentálás?
Órai munka, füzetvezetés, szorgalmi feladatok, versenyeken való részvétel	Tanító	Folyamatosan	Pontokkal, matricákkal, egyéb szimbólumokkal	Füzetben, munkafüzetben
Tanév eleji tájékoztató felmérés	Tanító	Szept. 2. hetében	Feladatlapon kék %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban kék %-kal
Témazáró felmérés: Halmazok összehasonlítása	Tanító	Szept. végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Témazáró felmérés: 5-ös számkör	Tanító	November 2. hetében	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Témazáró felmérés: 10-es számkör	Tanító	December végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Félévi felmérés	Tanító	Januárban	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Témazáró felmérés: Műveletek a 20-as számkörben tízes átlépés nélkül	Tanító	Márciusban	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Témazáró felmérés: Műveletek 20-as számkörben tízes átlépéssel	Tanító	Májusban	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Tanév végi felmérés	Tanító	Június 1. hetében	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal
Minimum felmérés 1. osztály év végén /Szükség esetén és csak az érintett tanulókkal/	Tanító	Június 2. hetében	Feladatlapon piros %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban piros %-kal

Tantárgyi tartalom – tananyag

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata		
ÓRASZÁM: 4 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket; – játékos feladatokban személyeket, tárgyakat, számokat, formákat néhány meghatározó tulajdonsággal jellemez; – tudatosan emlékezetébe vési az észlelt tárgyakat, személyeket, dolgokat, és ezek jellemző tulajdonságait, elrendezését, helyzetét; – válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között; – felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát; – folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint; – személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet; – azonosítja a közös tulajdonsággal rendelkező dolgok halmazába nem való elemeket; – megnevezi egy adott tulajdonság szerint ki nem válogatott elemek közös tulajdonságát a tulajdonság tagadásával; – barkochbázik valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket; 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, dolgok felismerése különféle érzékszervekkel, más érzékszervek kizárásával, például csak hallással, csak tapintással – Tárgyak, dolgok tulajdonságainak felismerése különféle érzékszervekkel, mások kizárásával – Két vagy több dolog különbözőségének és azonosságának felismerése egy vagy több szempont alapján – Közös tulajdonságok megfigyelése személyeken, tárgyakon, képeken, alakzatokon, jeleken – A tulajdonságok változásának felismerése 	<ul style="list-style-type: none"> – „Mi változott?” játék tanulókon, tárgyakon, „Nézd csak! Mi változott?” kártyakészleten történő változtatások megfigyelése – „Varázzsákból” kívánt tulajdonságú plüssállat, forma, logikai lap, tapintható számjegy, betű kiválasztása – Activity-típusú játék különféle témakörökben mutogatással, rajzolással, körülírással – „Repül a..., repül a...” játék közös tulajdonság megfigyeléséhez – Játék tanító által készített 3, 4 ábrás kártyakészlettel, tananyaghoz igazított tartalommal
<p>FOGALMAK</p> <p>tulajdonság, azonos, különböző, logikai „nem”</p>		

TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés		
ÓRASZÁM: 4 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – barkochbázis valóságos és elképzelt dolgokkal is, kerüli a felesleges kérdéseket; – két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg; – felsorol elemeket konkrét halmazok közös részéből; – megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket; – keresi az okát annak, ha a halmazábra valamelyik részébe nem kerülhet egyetlen elem sem; – adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is; 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját eszközök, felszerelések számbavétele és rendben tartása – Barkochbázis konkrét dolgok kirakásával – Barkochbázis során felesleges kérdések kerülése, felismerése – Adott halmaz elemeinek rendszerezése a tanító irányításával 	<ul style="list-style-type: none"> – „Elvitte a szarka” játék: hiányzó elem megtalálása rendszerezés segítségével – Barkochba játék különféle logikai készleteken többféle szabály szerint, például egyszerű barkochba, fordított barkochba, barkochba két elem egyszerre történő kitalálására, kapcsolati barkochba; ezek mindegyikének kipróbálása hazudósan is – Öltöztethető papírbaba különböző öltözékeinek kirakása – Többgombócos fagyaltok összeállítása színes korongokkal – Különböző „vonatok” kirakása megadott színes rudakból – Táncospárok, kézfogások szituációs játékokkal
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Állítások		
ÓRASZÁM: 4 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis; – megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat; – megfogalmazza a halmazára egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket; – tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást; 	<ul style="list-style-type: none"> – Konkrét tevékenységekhez kapcsolt köznyelvi és matematikai tartalmú kijelentések, állítások megfogalmazása adott helyzetről, személyekről, tárgyakról, dolgokról, képről, történésről, összességekről szabadon és irányított megfigyelések alapján – Egyszerű, lezárt hiányos állítások igazságának megítélése 	<ul style="list-style-type: none"> – „Telefonos” játék párban vagy csoportban: az egyik játékos elkészít egy alkotást (tárgyakból, színes rudakból, alakzatokból, számokból) úgy, hogy más ne láthassa; ezután az alkotásról mond mondatokat, ami alapján a többieknek is ugyanazt kell létrehozniuk; lehet kérdezni, ha nem elegendő a megadott információ; ha mindenki kész, ellenőrzik az alkotásokat – „Rontó” játék: logikai lapokból, számokból, formákból alkotott kiinduló halmaz elemeire igaz állítás megfogalmazása, ennek elrontása egy új elemmel, majd új igaz állítás megfogalmazása az új halmazra, és így tovább
FOGALMAK		
igaz-hamis		

TÉMAKÖR: Problémamegoldás		
ÓRASZÁM: 4 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres; – kérésre, illetve problémahelyzetben felidézi a kívánt, szükséges emlékképet; – megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez; <p>az értelmezett problémát megoldja;</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Hétköznapi helyzetekben, tevékenységek során felmerülő problémahelyzetben megoldás keresése – Megfogalmazott probléma értelmezése tevékenységgel, megjelenítéssel – Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Boltos” játék frontálisan irányítva vagy párban vagy csoportban: a tanító egy bolt kirakatát rendezi be (valós tárgyakkal vagy képekkel), és megadja a termékek árait; a tanulók a kirakatot nézve vizsgálják a termékeket és azok árait, boltost és vevőt választanak, vásárolnak játékpénzekkel, adott feltételnek megfelelő különféle kifizetéseket gyűjtenek – Útvonal keresése térbeli és síkbeli labirintusokban – Problémák lejátszása szerepjátékként, bábokkal, eszközökkel, például „kecske-farkas-káposzta”; „öntögetések”; „helycserélések” – Origamik készítése
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása		
ÓRASZÁM: 5 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – értelmezi, elképzei, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt; – szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével; – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű szöveges feladatokat; – megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; – választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre; 	<ul style="list-style-type: none"> – Elmondott történet, helyzet értelmezése közösen eljátszással; megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal – Elmondott szöveges feladatok értelmezése közösen eljátszással, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal tanítói segítséggel – Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal tanítói segítséggel – Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése tanítói segítséggel – Kérdés értelmezése, a keresendő adatok azonosítása tanítói segítséggel 	<ul style="list-style-type: none"> – Beszélgetés, történetmesélés eseményképekről, ábrákról szabadon és egy-egy részletre fókuszálva is – Relációs szókincs fejlesztése konkrét megjelenítéssel, például: „Ki az idősebb?”, „Kinek van kettővel több ceruzája?”, „Hány gombóc fagyit tudunk megenni összesen?” – Adott szituációt leíró minél több mondat gyűjtése csoportban, például „A bal kezemben 2-vel több ceruza van, mint a jobb kezemben”, „A jobb kezemben 2-vel kevesebb ceruza van, mint a bal kezemben”, „Ha a jobb kezembe még 2 ceruzát veszek, akkor ugyanannyi lesz, mint a bal kezemben”, „Ha a bal kezemből leteszek 2 ceruzát, akkor ugyanannyi lesz, mint a jobb kezemben”
FOGALMAK		
szöveges feladat, adat, ismeretlen adat, információ, ellenőrzés, szöveges válasz		

TÉMAKÖR: Szám és valóság kapcsolata		
ÓRASZÁM: 10 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint; – ismeri két halmaz elemeinek kölcsönösen egyértelmű megfeleltetését (párosítását) az elemszámok szerinti összehasonlításra; – helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as számkörben; – helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat; – érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 20-számkörben; – használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében; 	<ul style="list-style-type: none"> – Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összemérése, összehasonlítása: kisebb, kevesebb, nagyobb, több, ugyanakkora, ugyanannyi – A mennyiség, darabszám megmaradásának érzékszervi tapasztalatok során történő tudatosítása – Halmazok elemszám szerinti összehasonlítása párosítással (egy-egy értelmű leképezéssel): több, kevesebb, ugyanannyi relációk felismerése, megnevezése 20-as számkörben – Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel – Szám jelének hozzákapcsolása az ugyanannyi viszonyban lévő mennyiségekhez 20-as számkörben – Számok tulajdonságainak vizsgálata cselekvő tapasztalatszerzés alapján – Kis darabszámok felismerése összkép alapján ránézésre többféle rendezett alakban 	<ul style="list-style-type: none"> – Relációs szókincs fejlesztése konkrét megjelenítéssel, például „Ki a magasabb?”, „Melyik ceruza hosszabb?”, „Melyik színes rúd rövidebb a kisujjadnál?” – Érzékszervi tapasztalatok gyűjtése mennyiségekről, darabszámokról, például „Bal kezedbe fogd a sötétkék rudat, csukott szemmel keress nála hosszabbat, rövidebbet, ugyanolyan hosszút!”, „Csukott szemmel dönts el, melyik fonal hosszabb, melyik vastagabb!”, „Melyik zsákban van több gesztenye?”, „Csukott szemmel, hallás alapján dönts el, hogy melyik zsákba ejtettem több gesztenyét!” – „Pénzcsergető”: a gyerekek csukott szemmel hallgatják, ahogy egy tálba pénzürméket ejtünk; „Mennyi a tálban lévő pénzürmék összege?”, „Milyen értékű pénzeket csergettünk, ha összesen 15 Ft van a tálban?” – Mennyiség megmaradásának vizsgálata, például különböző alakú üvegekbe öntögetéssel – Darabszám megmaradásának vizsgálata, például ugyanannyi korong sűrűn egymás mellett és széthúzva; ugyanannyi

<ul style="list-style-type: none"> – helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számképek felismerése többfelé bontott alakban is 20-ig – Számok többfelé bontása 20-ig 	<p>korong rendezetlen és rendezett alakzatban</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mennyiségekkel, darabszámokkal kapcsolatos megfigyelések párosítással, összeméréssel a környezetünkben, például „Miből van több? Székből vagy gyerekből? Széklábból vagy asztallábból?”, „Jut-e mindenkinek lufi, pohár, szívószál, csákó?”, „Melyik sál hosszabb?” – Párkereső (2-es, 3-as, 4-es pár) valahányasával előre becsomagolt apró tárgyakkal, az „ugyanannyik” elnevezése – „Keveredj! Állj meg! Csoportosulj!” játék – Játék dominókkal, például csapni kell arra, amelyiken összesen 7 pötty van – Gyorsolvasások tárgyképekkel, „pöttyöskártyákról” – „Bontó gép” készítése sajtos és fogkrémes dobozból: a felső nyílásán bedobott apró tárgyakkal (például babszemekkel) megjelenített számot a belsejében lévő elválasztók segítségével felbontja kisebb számokra – „Korongforgatás”: belső kép kialakítása a számok kétfelé bontásáról, például 6 kék korong és 0 piros, jobb szélső korong megfordítása, 5 kék korong és 1 piros, és így tovább – Szőnyegezések színes rudakkal.
<p>FOGALMAK</p> <p>kisebb, nagyobb, ugyanakkora, több, kevesebb, ugyanannyi, párosítás, bontás</p>		

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megszámlál és leszámál a 20-as számkörben; oda-vissza számlálás – ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés 	<ul style="list-style-type: none"> – Meg- és leszámolások egyesével – Meg- és leszámolások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármassal oda-vissza 20-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) – Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban, 20-as számkörben – Becslés szerepének megismerése 	<ul style="list-style-type: none"> – Hétköznapi helyzetekben történő becslések, mérés számlálással, például „Hány lépés a tanteremtől az ebédlő?”, „Hány evőkanál egy tányér leves?”, „Hány harapással lehet megenni egy almát?” – Oda-vissza számlálás közben periodikus mozdulatok, például taps elöl, taps fent, taps hátul, ugrás, dobantás – „Lépj hozzám!” játékos feladat: a játékvezető a kör közepén áll, és egyesével kéri a játékosokat, hogy lépjenek hozzá egyforma lépésekkel, és fogjanak vele kezét, például „Anna, lépj hozzám 5 egyforma lépéssel!” – Tevékenységek madzagra fűzött színes gyöngyökkel, például „Húzz külön adott számú gyöngyöt minél gyorsabban!”, „Készíts négy egyforma csoportot!”; a felfűzés lehet összevissza vagy kettesével, ötösével, ... csoportosítva, 10-es, 20-as számkörben tetszőlegesen megválasztott számú gyönggyel – Gyufaskatulyákban apró dolgok (például csavarok) számának becslése rázogatással
<p>FOGALMAK</p> <p>számlálás, becslés</p>		

TÉMAKÖR: Számok rendezése		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket; – megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 20-as számkörben; – megnevezi a 20-as számkör számainak egyes, szomszédjait. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számok nagyság szerinti összehasonlítása bontott alakban is: melyik nagyobb, mennyivel nagyobb – Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a $<$, $>$, $=$ jelekkel – Sorszámok ismerete, alkalmazása – Számvonal, számegyenes alkotása, rajzolása, a számok helyének jelölésével 20-as számkörben – Leolvasások a számegyenesről tanítói segítséggel – Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $2+3$; $10-3$) helyének megkeresése a számegyenesen 20-as számkörben – Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése – Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 20-as számkörben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ugróiskolába tetszőleges számok írása, a számokon növekvő, majd csökkenő sorban végigugrálás – Számok szemléltetéséhez, összehasonlításához, sorba rendezéséhez „élő számegyenes” létrehozása: a tanulók egy, a hátukra ragasztott számot képviselnek, és az értéküknek megfelelően foglalják el a helyüket növekvő vagy csökkenő sorrendben – Számvonal alkotása, például különféle színű gyufaskatulyákból, gyöngyökből – Korongszámegyenes készítése (pirosak és kékek 5-ös vagy 10-es váltakozásban) – Lépkedések különféle, változatosan alkotott számvonalakon – Sorszámok alkalmazása versenyek eredményhirdetésekor – Sorszámok húzása várakozáshoz, például ki hányadik sorát olvassa egy versnek.
<p>FOGALMAK</p> <p>sorszám, számegyenes, számtábla, nagyobb, kisebb, növekedés, csökkenés, egyes számszomszéd, tízes számszomszéd</p>		

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 10 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal; – számot jellemez más számokhoz való viszonyával; – ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat. <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen írja az arab számjeleket. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: $7+8$, $21-6$, $3 \cdot 5$ – Párosság és páratlanság fogalmának alapozása tevékenységgel: párosítással és két egyenlő részre osztással – Hármásával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból kirakható számok megfigyelése különféle eszközökkel végzett csoportosítások, építések során – Számok közti viszonyok megfigyelése, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse – Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya – Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban – Számjelek olvasása, írása 	<ul style="list-style-type: none"> – „Bontó gép” készítése sajtos és fogkrémes dobozból – Gyorsolvasási gyakorlatok meglévő kártyákról vagy a gyerekek saját készítésű számképeiről, pöttyökártyáiról – „Korongforgatás” – Szönyegezések színes rudakkal.
FOGALMAK		
számjegy; egyjegyű, kétjegyű számok; páros, páratlan		

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja		
ÓRASZÁM: 4 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását; – érti a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét; – helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportosítások, valahányasával különféle eszközökkel, például apró tárgyakkal, tojástartóval, színes rudakkal, pénzekkel, abakusszal – Mérések különböző egységekkel – Számok tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítás és felismerése csak helyi érték szerint rendezett alakban – Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 100-as számkörben 	<ul style="list-style-type: none"> – Adott számosságú apró dolog csomagolása csoportmunkában – Adott számosságú apró dolog csomagolása csoportmunkában hármassával – Csomagolások átlátszatlan és átlátszó csomagolással – Csoportosítások rajzolt képeken – Játék logikai készlettel: csoportosítás – Tevékenységek Dienes-készlettel – Ismerkedés a szorobánnal.
<p>FOGALMAK</p> <p>csoportosítás, beváltás, bontott alak, tízes, egyes</p>		

TÉMAKÖR: Mérőeszköz használata, mérési módszerek		
ÓRASZÁM: 10 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; – helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról; – helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: m; l; kg; – ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a napot, a hetet, a hónapot, az évet; – ismer hazai pénzcímleteket 20-as számkörben; 	<ul style="list-style-type: none"> – Változatos mennyiségek érzékszervi összehasonlítása – Változatos mennyiségek közvetlen összemérése – Mérési módszerek megismerése – Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott alkalmi egységekkel, például: arasz, lépés, pohárnyi, kanálnyi, tenyérynai – Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott objektív egységekkel, például: pálcikák, színes rudak – Tapasztalatszerzés a mennyiségről – Mérőszám fogalmának megértése – Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség – Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: m; l; kg – Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról – Szabványos mérőeszközök használata – Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése – Az időmérés egységeinek megismerése: óra, – Egész órák leolvasása különféle analóg és digitális órákról – Különböző hazai pénzek címleteinek megismerése 20-as számkörben, szituációs játékokban 	<ul style="list-style-type: none"> – Különböző hangok összehasonlítása, például „Melyik hang hosszabb-rövidebb, magasabb-mélyebb, hangosabb-halkabb?” – Különböző tömegű tárgyak, gyümölcsök, gesztenyék tömegének összehasonlítása érzésre két kézzel, majd ellenőrzése vállfamérleggel – Vállfamérleg és színes rudak segítségével különböző tömegek összemérése, a kettő közti különbség meghatározása – Hosszúság mérése arasszal, lépéssel, tyúklépéssel – Hosszúság mérése egyforma pálcikákkal, egyforma színes rudakkal.
FOGALMAK		
összehasonlítás, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő, m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év		

TÉMAKÖR: Alpműveletek értelmezése		
ÓRASZÁM: 10 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen értelmezi a 20-as számkörben az összeadást, a kivonást, – hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz; – értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, – helyesen használja a műveletek jeleit; – megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbitendő, kivonandó, különbség, – szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti; – szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez. <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen használja a műveletek jeleit; 	<ul style="list-style-type: none"> – Összeadás és kivonás értelmezései darabszám és mérőszám tartalommal valóságos helyzetekben, tevékenységekkel, képpárokkal, képekkel, történetekkel – Összeadás, kivonás értelmezése, mint hozzáadás és elvétel – Összeadás, kivonás értelmezése, mint egyesítés, és mint az egészből az egyik rész meghatározása – Összeadás, kivonás értelmezése, mint összehasonlítás: valamennyivel kevesebb, valamennyivel több – Kivonás értelmezése, mint különbség kifejezése – Egyenlővé tevés tevékenységekkel és számokkal – Történésről, kirakásról, képről többféle művelet értelmezése, leolvasása, lejegyzése – Műveletről kirakás, kép, szöveges feladat készítése; műveletek eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése – Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése tanítói segítséggel 	<ul style="list-style-type: none"> – Az összeadás, kivonás többféle értelmezésének lejátszása konkrét dolgokkal, például gyümölcsökkel, virágokkal, gesztenyékkel – Összeadás, kivonás kirakása univerzális modellekkel (például ujjakkal), korongokkal, színes rudakkal – Egyesítéses összeadás értelmezéséhez tárgyak mérése színes rudakkal, kupakkal, vállfamérlegen – Hozzátevésekes összeadás lejátszása játéktáblán való lépegetéssel – Valós dolgok számának megállapítása, például azonos állatok lábainak száma – Egyenlő részekre osztás lejátszása, például süteményekkel, cukorkákkal, korongokkal – „Feladatküldés”: műveletről rajz, szöveg készítése – Összeadás, kivonás abakuszon, szorobánon.
FOGALMAK		
összeadás, kivonás, összeg, különbség, művelet		

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 8 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat; – alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg;) változtatásának következményeit. 	<ul style="list-style-type: none"> – Műveleti tulajdonságok megfigyelése változatos tevékenységek alapján: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség – A megértett műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél – Hiányos műveletek és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében 20-ig – Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szőnyegezések színes rudakkal – „Babos” játék összeadások és kivonások közti kapcsolatok megértéséhez, például a tanuló bal kezében 5 babszem van, jobb kezében 6; bal és jobb kéz egymás mellé téve „5+6 az ugyanannyi, mint 11”, a két kéz keresztbe téve „6+5 az 11”, a bal kéz hátra téve „11-5 az 6”, bal kéz visszahozása után a jobb kéz hátra téve „11-6 az 5”.
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások		
ÓRASZÁM: 10 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat; – elvégzi a feladathoz szükséges észszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt; 	<ul style="list-style-type: none"> – Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 20-as számkörben – Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 20-as számkörben – Bontások és pótlások alkalmazása – Tízestlépéses összeadás, kivonás bontások és 10-re pótlások alkalmazásával – 10 és 20 közötti számok és egyjegyűek összeadása, kivonása a 10-nél kisebb számokra vonatkozó összeadással, kivonással való analógia alapján – hozzáadása, elvétele – Különféle számolási eljárások megismerése és a tanuló számára legkézenfekvőbb kiválasztása, begyakorlása, 	<ul style="list-style-type: none"> – Mérőszalagon számok hozzáadása és elvétele színes rudak tetszőleges számhoz való hozzáillesztésével, például sötétkék színes rúddal 9 hozzáadása és elvétele; az analógiák megfigyelése – Egyenlő tagok összeadása ujjak segítségével – „Hány ujjadat fogom? Hány ujjadat nem fogom?” játékos feladat párban – Számképek felidézése, számok különböző tagolásainak megválasztása számolási eljárások során – Tojástartóval a 10-re pótlás és tízesátlépés lejátszása.
<p>FOGALMAK</p> <p>Nincs új fogalom.</p>		

<p>TÉMAKÖR: Fejben számolás</p> <p>ÓRASZÁM: 9 óra</p> <p>A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!</p>		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fejben pontosan összead és kivon a 20-as számkörben; 	<ul style="list-style-type: none"> – Fejben számolás egyes lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel; az eszközök szükség szerinti használata feladatok megoldása során – Fejben számolás 20-as számkörben. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Boltos játék” – „Számfuttatás” játék – Láncszámolások – Egy képről többféle művelet olvasása.
<p>FOGALMAK</p> <p>kerek tízes</p>		

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon		
ÓRASZÁM: 4 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból; – sormintát folytat; – alkotásában követi az adott feltételeket; – síkidomokat felismer – szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Építés térbeli építőelemekből, testekből szabadon, másolással, megadott feltétel szerint – Síkbeli alkotások szabadon, másolással, megadott feltétel szerint: kirakások mozaiklapokkal, nyírás, tépés, hajtogatás, alakzatok határvonalainak elkészítése pálcákból, rajzolás (szabad kézzel, vonalzóval, alaklemezsel) – Sorminták, terülminták kirakása és folytatása síkban, térben – Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és szükség szerint a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás) 	<ul style="list-style-type: none"> – Színes rudakból, legóból, építőkockákból, dobozokból, hengerekből (például vécépapír guriga) városépítés, várépítés – Kirakások mozaiklapokból, logikai készlet elemeiből – Rövid ideig látott képről másolat készítése a vizuális memória fejlesztésére – „Telefonos játék” – Terítő, hópehely készítése hajtogatott papírból való nyírással – Háromszögek, négyszögek nyírása egy egyenes vonal mentén, a keletkező síkidomok számának és alakjának vizsgálata.
FOGALMAK		
Szimmetrikus		

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket; – személyek, tárgyak, dolgok, szavak, számok közül kiválogatja az adott tulajdonsággal rendelkező összes elemet; – két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat; – megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat; – megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján; – megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket; – megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat; <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különbséget tesz testek és síkidomok között; 	<ul style="list-style-type: none"> – Válogatások előállított vagy megadott testek között szabadon – Testek és síkidom modellek megkülönböztetése – Testek jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: sík vagy görbe felületek, „lyukas – nem lyukas”, „tömör”, „bemélyedése van”, „tükrös” – Válogatások előállított vagy megadott síkidomok között szabadon – Síkbeli alakzatok jellemző tulajdonságainak keresése, megfigyelése, megnevezése: egyenes vagy görbe határvonalak, „lyukasság”, „tükrösség” – Háromszögek, négyszögek, körlapok felismerése, kiválogatása, megnevezése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Olyan tárgycsoportban végzett válogatás, ami lehetőséget ad több szempont szerinti válogatásra (például: anyaguk szerint, színük szerint, alakjuk szerint); a figyelem ráirányítása a tárgyak alakja szerinti válogatásokra – Különböző hétköznapi tárgyak körülrajzolása, például plüssmackó, gumilabda, olló, dobókocka, kulcs; a körülrajzolások tapasztalatainak megbeszélése – Kakukktojásjátékok, felismerő játékok, párkereső játékok kézbe fogható tárgyakkal, testekkel; letakart tárgyakkal, testekkel „vakon” tapogatva; hétköznapi tárgyairól készült fotókkal – Kakukktojásjátékok, felismerő játékok, párkereső játékok kézbe fogható síkidomokkal – Négyszögek készítése szívószáלבól, annak megfigyelése, hogy az oldalak hosszúsága nem határozza meg az alakot – Szöges táblán alakzatok kifestése gumikarikával megadott minta alapján vagy megadott feltétel szerint.
FOGALMAK		
test, síkbeli alakzat; sík, görbe felület; egyenes, görbe vonal; oldal, lap, körlap, háromszög, négyszög, téglalap, négyzet		

TÉMAKÖR: Transzformációk		
ÓRASZÁM: 2 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról; – szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon; – ellenőrzi a tükrözés helyességét tükör vagy másolópapír segítségével; 	<ul style="list-style-type: none"> – Szimmetriák, tükörképek megfigyelése a természetes és az épített környezetben térben és síkban – Tárgyak, építmények, képek tükörképének megfigyelése térben, síkban tükör segítségével – Síkbeli alakzatok tükörtengelyeinek keresése tükörrel, hajtogatással. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Tükörjáték” során a pár egyik tagja az eredeti, a másik pedig a tükörkép – Építések, mozgatások úgy, hogy a két kéz egyszerre ugyanazt csinálja egymás tükörképeként – Papírlap egyik oldalára festékpaca nyomása, a papír másik felének ráhajtása, a papír szétnyitása – Összehajtott papírból alakzat kivágása.
<p>FOGALMAK</p> <p>tükörkép, tükörtengely</p>		

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon		
ÓRASZÁM: 5 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon; – tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre, adott utca és házszám alapján megtalál házat; 	<ul style="list-style-type: none"> – Irányokat, távolságokat jelölő szavak jelentésének megismerése térben és síkban tevékenységekkel és játékos szituációkkal – Tájékozódást segítő játékok, tevékenységek nagymozgásokkal – Útvonalak bejárása utánzással; az útvonal tudatosítása – Bejárt útvonal újrajárása emlékezetből – Térí tájékozódás mozgással, tárgyak mozgatásával – Függőleges és vízszintes síkon való tájékozódás tárgyak elhelyezésével, mozgatásával, például „fölé”, „alá” többféle értelmezése – Térbeli és síkbeli elhelyezkedést kifejező szavak jelentésének megismerése játékos tevékenységekkel – Irány és állás megfigyelése, követése az olvasáshoz, íráshoz kapcsolódva. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Hideg-meleg” játék kincskeresésre – Irányokat jelölő szavak értelmezése térben és síkon, például tolltartó helyezése a szék mellé balra, jobbra, fölé, alá úgy, hogy a székhez nem nyúlunk; majd ceruza helyezése a füzet mellé balra, jobbra, fölé (!), alá (!) úgy, hogy a füzethez nem nyúlunk – Tájékozódás a babakházban: jobbra, balra, előre, hátra, fel, le; tájékozódás labirintusban és négyzethálós mintákon: jobbra, balra, előre, hátra, fel, le; tájékozódás vonalrendszerbe rajzolt házban és a ház „utcájában”: jobbra, balra, előre, hátra, fel, le – „Telefonos” játék logikai lapokkal, mozaiklapokkal, színes rudakkal – „Különbségkereső” játék párban: két tanuló hátára ragasztott egy-egy kép közötti különbségek megtalálása.
FOGALMAK		
jobb, bal, le, fel, előtte, mögötte, mellette, kint, bent, előre, hátra, távolabb, közelebb		

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése		
ÓRASZÁM: 9 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részt vesz memóriajátékokban különféle tulajdonságok szerinti párok keresésében; – megfogalmazza a személyek, tárgyak, dolgok, időpontok, számok, testek, síklapok közötti egyszerű viszonyokat, kapcsolatokat; – összefüggéseket keres sorozatok elemei között; – megadott szabály szerint sorozatot alkot; – tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat; – elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is; – felismer kapcsolatot elempárok, elemhármassok tagjai között; 	<ul style="list-style-type: none"> – Adott viszonyban lévő, adott összefüggésnek megfelelő párok keresése – Személyek, tárgyak, dolgok, számok, testek, síklapok között megjelenő kapcsolatok megfigyelése, felfedezése – Számpárok, számhármassok közötti kapcsolatok felfedezése, jellemzése – A problémákban szereplő adatok viszonyának felismerése, például: időrend, nagyságviszonyok, változások, egyenlőségek – Megfigyelt kapcsolatok megfordítása, például Anna alacsonyabb, mint Berci, Berci magasabb, mint Anna – Változó helyzetek megfigyelése, a változás jelölése nyíllal – Sorozatok képzése tárgyakkal, mozgással, hanggal, valamilyen logikai készlet elemeivel, számokkal – Összefüggések keresése egyszerű sorozatok elemei között – Sorozat alkotása közösen értelmezett szabály szerint – Tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott egyszerű periodikus sorozatok folytatása – A mindennapi életünkből jól ismert periódusok megfigyelése: évszakok, hónapok, hetek napjai, napszakok – Elkezdett sorozatok, táblázatok egyszerű szabályának felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kakukktojás-kereső játékok – „Mi változott?” játék – Ismétlődő mozgásos cselekvések, például tapsolás, dobolás, dobantás, koppantás, ugrás, guggolás, tapsolás, dobolás, dobantás, koppantás, ugrás, guggolás... – Alakzatokkal kirakott periodikus sorozat lejátszása, például 2 háromszög, 1 kör ismétlődik; a háromszögre tapsolunk, a körre dobantunk – Ismétlődő ritmusjelek letapsolása – Kapcsolatok megfigyelése oda-vissza, például: szülő-gyerek, testvér, osztálytárs; alacsonyabb, magasabb, egyforma magas; idősebb, fiatalabb, ugyanannyi idős – Több gyerek közötti kapcsolati háló megjelenítése rámutatással; a mutató jelegyzése nyilakkal; például mindenki mutasson az idősebbre.
FOGALMAK		
szabály, sorozat, számsorozat, növekvő, csökkenő, kapcsolat, számpár, számhármass		

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése		
ÓRASZÁM: 3 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adatokat gyűjt a környezetében; 	<ul style="list-style-type: none"> – Minőségi és mennyiségi tulajdonsággal kapcsolatos adatok megfigyelése, gyűjtése, rögzítése. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Tornasor” játék: a tanulók oszlopokba rendeződnek valamilyen szempont szerint, például ki melyik hónapban, évszakban született; mekkora a lábmérete, kisujj mérete; hány betűből áll a neve – Versenyek eredményének feljegyzése, például „Ki tud több gyufaszálat egyesével felvenni a földről egy perc alatt?”; a versenyzők eredményének rögzítése négyzethálós papíron.
<p>FOGALMAK</p> <p>adat</p>		

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás		
ÓRASZÁM: 3 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részt vesz olyan játékokban, kísérletekben, melyekben a véletlen szerepet játszik; – tapasztalatai alapján különbséget tesz a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között; – megítéli a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” eseményekkel kapcsolatos állítások igazságát; – tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség; 	<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel valószínűségi játékokban; intuitív esélylatolgatás, tippek megfogalmazása – Valószínűségi kísérletek végzése, események megfigyelése – Játékos tapasztalatszerzés a véletlenről, a biztosról és a lehetetlenről – „Biztos”, „lehetséges, de nem biztos” és „lehetetlen” események megfigyelése kísérletek során. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Kukás” játékok – „Macska-egér harc” játék: 20 mezőből álló pályán haladnak a bábuk, az egér indul, 1-2-3-4-es dobásokra haladhat a dobott értéknek megfelelően, a macska pedig 5-6-os dobásra; utoléri-e a macska az egeret, mielőtt az egér a 20-as mezőn lévő egérlyukba ér? – „Teknős és nyúl” játék: 20 mezőből álló pályán haladnak a „versenyzők”; teknős 1-2-3-4-es dobásra mozdul, nyúl 5-6-ra; az nyer, aki hamarabb ér célba – Tippelős feladat: a tanulók házi kedvencei nevének felírása cetlikre; fajonkénti csoportosításuk (kutya, macska, akvárium stb.); a csoportosítás alapján oszlopdiagram készítése; a cetlik kalapba gyűjtése, majd húzás a kalapból; húzás előtt az oszlopdiagram jellemzőinek figyelembevételével tippelés, hogy milyen állat nevét húzzuk majd ki a kalapból.
FOGALMAK		
véletlen; „biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” esemény; tipp		

A fejlesztés várt eredményei az 1. évfolyam végén:

	A tanuló
1. Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	<ul style="list-style-type: none"> -válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között, -folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint, -megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat, -megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
2. Rendszerezés, rendszerképzés	<ul style="list-style-type: none"> -adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is, -sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint.
3. Állítások	<ul style="list-style-type: none"> -tudatosan emlékeztetibe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást, -hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból, -példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.
4. Problémamegoldás	<ul style="list-style-type: none"> -a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres, -az értelmezett problémát megoldja, -megoldását értelmezi, ellenőrzi.
5. Szöveges feladatok megoldása	<ul style="list-style-type: none"> - értelmezi, elképzeli, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt, -szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével, -tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat, -az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt, -választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre.
6. Szám és valóság kapcsolata	<ul style="list-style-type: none"> - helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 20-as számkörben, -helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat.
7. Számlálás, becslés	<ul style="list-style-type: none"> - megszámlál és leszámlál adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér, oda-vissza számlál a 20-as számkörben.
8. Számok rendezése	<ul style="list-style-type: none"> -nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket, -megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját, -megtalálja a számok helyét számegyenesen, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 20-as számkörben, -megnevezi a 20-as számkör számainak egyes szomszédjait.
9. Számok tulajdonságai	<ul style="list-style-type: none"> - számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal, - helyesen írja az arab számjeleket,
10. Számok helyi értékes alakja	<ul style="list-style-type: none"> - érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását, - helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 20-ig.

11. Mérőeszköz használata, mérési módszerek	- helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: m, dm, dl, l, kg, - ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a napot, a hetet, a hónapot, az évet.
12. Alapműveletek értelmezése	- helyesen értelmezi a 20-as számkörben az összeadást, a kivonást, - hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz, - helyesen használja a műveletek jeleit.
13. Alapműveletek tulajdonságai	- számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat, - megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is.
14. Szóbeli számolási eljárások	- alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat.
15. Fejben számolás	- fejben pontosan összead és kivon a 20-as számkörben.
16. Alkotás térben és síkon	-szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból, - minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat, - sormintát, síkmintát felismer, folytat.
17. Alakzatok geometriai tulajdonságai	-megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket, -megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján, -megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket.
18. Transzformációk	- tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról.
19. Tájékozódás térben és síkon	-helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon, -tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre.
20. Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	- összefüggéseket keres sorozatok elemei között, - tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat, - elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is.
21. Adatok megfigyelése	- adatokat gyűjt a környezetében.
22. Valószínűségi gondolkodás	- tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb.

A továbbhaladás feltételei az 1. évfolyam végén / minimumkövetelmények:

A tanuló a 20-as számkörben

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint;
- képes halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére;
- állítások megfogalmazására;
- összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés megállapítására;
- közös tulajdonság felismerésére, megnevezésére;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használatára;
- néhány elem sorba rendezésére próbálgatással;
- számok helyes írására, olvasására;
- megtalálja a számok helyét a számegyenesen;
- meghatározza az egyes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- matematikai jeleket: +, −, =, <, > ismeri, használja;
- képes összeadni, kivonni;
- képes szöveges feladat értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, segítséggel számokkal lejegyezni
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- növekvő és csökkenő számsorozatokot folytatni tud;
- számpárok közötti kapcsolatokat felismer.
- ismeri az egyenes, görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- ismeri a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő fogalmak jelentését;
- a szabvány mértékegységeket ismer: m, l, kg, óra, nap, hét, hónap, év;
- mennyiségek közötti összefüggéseket felismer;
- képes mérőeszközök használatára;
- képes közös tevékenységekben, csoportokban dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni;
- képes adatokról megállapításokat megfogalmazni.

Vizsgakövetelmények matematikából az 1. évfolyam végén

A tanuló legyen képes:

- Ismert halmaz elemeinek adott szempont szerinti összehasonlítására, szétválogatására. Az elemek közös tulajdonságainak felismerésére, megnevezésére.
- Állítások igazságtartalmának eldöntésére, állítások megfogalmazására.
- A több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használatára.

Legyen a tanulónak kialakult számfogalma a 20-as számkörben.

Legyen képes:

- A számok írására, biztonságos olvasására a 20-as számkörben.
- A számok helyének számegyenesen való megjelölésére.
- A számok nagyság szerinti összehasonlítására, sorba rendezésére, a számszomszédok megnevezésére,
- Páros és páratlan, egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetésére.
- A matematikai jelek: +, −, =, <, > megfelelő használatára.
- Az adott számkörben megfelelő műveletvégzésre: összeadás, kivonás, bontás, pótlás.
- Szöveges feladat értelmezésére, rajzos megjelenítésére, számokkal, szimbólumokkal való lejegyzésére, az ismeretlen szimbólum kiszámítására.

A tanuló legyen képes:

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a sorozat folytatására.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerésére.

A tanuló életkorának megfelelően tudjon tájékozódni síkban, térben. Ismerje és használja az irányok és helyek megjelölésére szolgáló kifejezéseket (jobbra-balra, előtte-mögötte, mellett, között...).

Legyen képes:

- Az egyenes és görbe vonalak, a testek és a síkidomok megkülönböztetésére.
- A háromszög, kör, négyszög felismerésére, megnevezésére.
- Megadott feltételek szerint testek építésére.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére szolgáló mérőeszközök és mértékegységek (dm, m, dl, l, kg, óra, nap hét, hónap év) megnevezésére, a mennyiségek közötti összefüggések felismerésére.

A tanuló tudjon:

- Adatokról megállapításokat megfogalmazni.

2. évfolyam

Évi óraszám: 144 óra

Heti óraszám: 4 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Óraszám
Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	4
Rendszerezés, rendszerképzés	4
Állítások	4
Problémamegoldás	4
Szöveges feladatok megoldása	7
Szám és valóság kapcsolata	9
Számlálás, becslés	6
Számok rendezése	6
Számok tulajdonságai	8
Számok helyi értékes alakja	6
Mérőeszköz használata, mérési módszerek	10
Alapműveletek értelmezése	10
Alapműveletek tulajdonságai	8
Szóbeli számolási eljárások	10
Fejben számolás	9
Alkotás térben és síkon	4
Alakzatok geometriai tulajdonságai	6
Transzformációk	4
Tájékozódás térben és síkon	2
Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	9
Adatok megfigyelése	3
Valószínűségi gondolkodás	3
Differenciált fejlesztés, a játékos gyakorlás és a számonkérés	8
Összes óraszám:	144

A tanulók értékelése

Kisiskolás korban a tanítói értékelés dominál, ugyanakkor fokozatosan fejlesztjük a reális önértékelésre való képességet. A külső és belső értékelést az előre adott szempontok és az ellenőrzés során szerzett információk alapozzák meg.

A javasolt ellenőrzési módszerek:

- **feladatlapok** (műveletek elvégzése, állítások igazságtartalmának eldöntése, nyílt végű mondatok helyes befejezése, egyszerű feleletválasztás, logikai feladatok megoldása indoklással...);
- **órai munka** (órán megoldott mintára feladatok számonkérése, házi feladatok helyes megoldásának szakszerű kommunikálása, lényegkiemelés, érvelés, órai feladatok végrehajtása...);
- **témazáró dolgozat** (nagyobb témakörök végén, vagy több témakör együttes zárásakor);
- **otthoni munka** (feladatok, szorgalmi pluszfeladat végzése, gyűjtőmunka, megfigyelések, feladatok számítógépes megoldása ...);
- **füzetvezetés** (íráskép, áttekinthetőség, pontosság...);
- **csoportmunka** (csoportos feladatmegoldásban, problémamegoldásban való részvétel...);
- **projektmunka** és annak dokumentálása;
- **versenyeken, vetélkedőkön való szereplésért**, elért eredményekért kapott értékelés.

A tantárgyi eredmények értékelése a 2 osztály félévéig szöveges értékeléssel, valamint a felmérők eredményeinek százalékos bejegyzésével, 2. osztály 2. félévétől százalékos értékeléssel, valamint érdemjeggyel, év végén osztályzattal, a hagyományos 5 fokozatú skálán történik.

Fontos, hogy a tanulók

- **motiváltak legyenek** a minél jobb értékelés elnyerésére;
- tudják, hogy munkájukat hogyan fogják (szóban, írásban, jeggyel) értékelni, – ez a tanár részéről **következetességet és céltudatosságot** igényel;
- számítsanak arra, hogy munkájuk elvégzése után **önértékelést** is kell végezniük;
- hallgassák meg **társaik értékelését** az adott szempontok alapján;
- fogadják meg **tanáraik** észrevételeit, **javaslatait**, kritikáit **akkor is, ha nem érdemjeggyel történik az értékelés.**

2. osztályos ellenőrzési – mérési - értékelési terv matematikából

<i>Mit?</i>	<i>Ki?</i>	<i>Mikor?</i>	<i>Hogyan?</i>	<i>Dokumentálás?</i>
Órai munka, füzetvezetés, szorgalmi feladatok, versenyeken való részvétel	Tanító	Folyamatosan	Pontokkal, matricákkal, egyéb szimbólumokkal, 2. félévtől érdemjeggyel	Füzetben, munkafüzetben, elektronikus naplóban 2. félévtől kék érdemjeggyel
Írásbeli felelet, dolgozat	Tanító	Folyamatosan	Füzetben, feladatlapon kék érdemjeggyel	Elektronikus naplóban 2. félévtől kék érdemjeggyel
Tanév eleji tájékoztató felmérés	Tanító	Szept. 2. hetében	Feladatlapon kék %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban kék %-kal
Tanév eleji felmérés	Tanító	Ismétlés végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel,	Elektronikus naplóban piros %-kal,
Témazáró felmérés: Számkörbővítés	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel,	Elektronikus naplóban piros %-kal,
Témazáró felmérés: Összeadás kivonás százaskörben tízes átlépés nélkül	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel,	Elektronikus naplóban piros %-kal,
Témazáró felmérés: Összeadás kivonás százaskörben tízes átlépéssel	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel,	Elektronikus naplóban piros %-kal,
Félévi felmérés	Tanító	Januárban	Feladatlapon piros %-os értékeléssel,	Elektronikus naplóban piros %-kal,
Témazáró felmérés: Szorzás, osztás	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel, piros érdemjeggyel	Elektronikus naplóban piros érdemjeggyel
Témazáró felmérés: Műveletek, műveleti sorrend	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel, piros érdemjeggyel	Elektronikus naplóban piros érdemjeggyel
Témazáró felmérés: Geometria, mérések	Tanító	Témakör végén	Feladatlapon piros %-os értékeléssel, piros érdemjeggyel	Elektronikus naplóban piros érdemjeggyel
Tanév végi felmérés	Tanító	Június 1. hetében	Feladatlapon piros %-os értékeléssel, piros érdemjeggyel	Elektronikus naplóban piros érdemjeggyel
Minimum felmérés 2. osztály év végén /Szükség esetén és csak az érintett tanulókkal/	Tanító	Június 2. hetében	Feladatlapon %-os értékeléssel	Elektronikus naplóban %-os értékeléssel

Tantárgyi tartalom - tananyag

TÉMAKÖR: Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata		
ÓRASZÁM: 4 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – halmazábrán elhelyez elemeket adott címkék szerint; – adott, címkékkel ellátott halmazábrán elhelyezett elemekről eldönti, hogy a megfelelő helyre kerültek-e; a hibás elhelyezést javítja; – talál megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez; – megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat; értelemszerűen használja a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat; – két szempontot is figyelembe vesz egyidejűleg; – két meghatározott tulajdonság egyszerre történő figyelembevételével szétválogat adott elemeket: tárgyakat, személyeket, szavakat, számokat, alakzatokat; – megfogalmazza a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó 	<ul style="list-style-type: none"> – Rész-egész viszonyának vizsgálata tevékenységekkel – Adott elemek válogatása választott vagy megadott szempont szerint – Elkezdett válogatás során létrejövő halmazelemek közös tulajdonságának felismerése, megnevezése; címkézés, a válogatás folytatása – Megadott elemek egy tulajdonság szerinti kétfelé válogatása; a logikai „nem” használata a tulajdonság tagadására – Halmazok képzése tagadó formában megfogalmazott tulajdonság szerint, például <i>nem piros</i> – Konkrét tárgyak, készletek elemeinek halmazokba rendezése mozgásos tevékenységgel – Elemek elhelyezése halmazábrában – Tulajdonságok alapján igaz állítások megfogalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Játék tanító által készített 3, 4 ábrás kártyakészlettel, tananyaghoz igazított tartalommal – Játék tanító által készített logikai kártyacsomaggal – „Kapuőr” útválasztó játék például: mozgással, logikai készletek elemeivel, számokkal, formákkal – Logikai lapokból „kígyó” készítése, a szomszédos elemek között 1-2-3-4 eltérő tulajdonsággal – Táblás stratégiai játék, logikai lapokkal – Tanulók, tárgyak válogatása hulahoppkarikán belülré és kívülré – Átlátszó dobozokba logikai készlet elemeinek válogatása; részhalmazra vezető válogatás esetén a dobozok egymásba helyezése tanulói ötlet alapján

<p>tulajdonságát; helyesen használja a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat, valamint a velük azonos értelmű kifejezéseket;</p> <p>– megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.</p>		
<p>FOGALMAK</p> <p>tulajdonság, azonos, különböző, logikai „nem”, logikai „és”, „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”,</p>		

<p>TÉMAKÖR: Rendszerezés, rendszerképzés</p> <p>ÓRASZÁM: 4 óra</p> <p>A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!</p>		
<p>TANULÁSI EREDMÉNYEK</p>	<p>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</p>	<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint; – két, három szempont szerint elrendez adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használja a táblázatos elrendezést és a fadiagramot; – megkeresi egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet, alkotást; – megfogalmazza a rendezés felismert szempontjait; – megkeresi két, három szempont szerint teljes rendszert alkotó, legfeljebb 48 elemű készlet hiányzó elemeit, felismeri az elemek által meghatározott rendszert. 	<ul style="list-style-type: none"> – Különbféle logikai készletek esetén (teljes rendszert alkotó legfeljebb 24 elemnél) a hiány felismerése a rendszerező tevékenység elvégzése után – Feltételeknek megfelelő alkotások felsorolása egyszerű esetekben: két feltétel esetén, kis elemszámú problémánál. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Királyos” játék logikai lapokkal párban: egy kiválasztott elem jelképezi a királyt; az egyik játékos olyan lapot választ, ami a királytól két tulajdonságban tér el, a másik játékosnak olyan lapot kell választania, ami a királytól és a társa által választott laptól is két-két tulajdonságban tér el; a következő körben szerepcseré; veszt, aki nem tud rakni – Két szempont szerint elemek táblázatba rendezése, hiányzó elem megtalálása – Piros-fehér-zöld csíkokból 3 sávós zászlók összeállítása – Táncospárok, kézfogások szituációs játékokkal.
<p>FOGALMAK</p> <p>Nincs új fogalom.</p>		

<p>TÉMAKÖR: Állítások</p> <p>ÓRASZÁM: 4 óra</p> <p>A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!</p>		
<p>TANULÁSI EREDMÉNYEK</p>	<p>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</p>	<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást; – hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból; – egy állításról ismeretei alapján eldönti, hogy igaz vagy hamis; – ismeretei alapján megfogalmaz önállóan is egyszerű állításokat; – példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására. 	<ul style="list-style-type: none"> – Konkrét, megfigyeléssel ellenőrizhető állítások igazságának eldöntése – Egyszerű hiányos állítások kiegészítése igazzá vagy tévessé konkrét elemek, elempárok nevének, jelének behelyettesítésével, például személyek, tárgyak, színes rudak, formák. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Jancsi bohóc azt mondja, hogy...” játék: állítások értékelése tárcsával, például zöld (mosolygós fej), ha igaz, piros (szomorú fej), ha hamis – „Mi kerülhet a dobozba?” játék: egy hiányos állítás változója egy doboz, amibe tárgyakat helyezve egészítjük ki a mondatot, majd döntünk az állítás igazságáról – „Foltozós” feladat: lyukas papírcsíkon hiányos állítás, például „A hmm-hmm-nek négy lába van”; ha úgy helyezük a papírcsíkot, hogy a lyukon keresztül egy kutya képe látszik, akkor igaz az állítás, ha egy rigó képe látszik, akkor hamis.
<p>FOGALMAK</p> <p>igaz-hamis</p>		

TÉMAKÖR: Problémamegoldás		
ÓRASZÁM: 4 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az értelmezett problémát megoldja; – a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégzi; – megoldását értelmezi, ellenőrzi; – kérdést tesz fel a megfogalmazott probléma kapcsán; – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetési szöveges feladatokat; – egy- és többszemélyes logikai játékokban döntéseit mérlegelve előre gondolkodik. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tevékenységgel, megjelenítéssel értelmezett probléma megoldása – Egy- és kétlépéses cselekvéssor, művelet sor elvégzése visszafelé is – Ismert problémák, feladatok megoldása változatos formákban – Részvétel egy- és többszemélyes logikai játékokban 	<ul style="list-style-type: none"> – Visszaemlékezés korábbi történések egymásutánosságára a tanulók saját élményeivel kapcsolatban, játékok során vagy például az „Én elmentem a vásárba” című dal éneklésével – Cselekvéssor visszafelé lejátszása, például: megfordítható napi tevékenységek végzése oda-vissza, útvonalak bejárása, visszatalálás – Láncmesék lejátszása – Mesékben valamely cselekvés, körülmény változtatása esetén a következmények átgondolása: „Mi lenne, ha ...”; Kalandválasztós történetek, például: Varró Dániel: Leprikónok átka – Művelet sor lejátszása sorba állított dobozokba apró tárgyak pakolásával, majd a művelet sor lejátszása visszafelé – Egyszerűbb táblás logikai, stratégiai játékok; kártyajátékok – Logikai rejtvények egyszerűbb feladványai, például: sudoku (kisebb méretű, állatokkal, növényekkel...), Lakótelepi panoráma, futoshiki (több-kevesebb sudoku), binary sudoku.
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Szöveges feladatok megoldása		
ÓRASZÁM: 7 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – értelmezi, elképzeli, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi problémát – szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével; – tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold következtetési, szöveges feladatokat; – megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; – megkülönbözteti a lényeges és a lényegtelen adatokat; – az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt; – a megválasztott modellen belül meghatározza a keresett adatokat; – a modellben kapott megoldást értelmezi az eredeti problémára; arra vonatkoztatva ellenőrzi a megoldást; – választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre; – önállóan értelmezi a hallott, olvasott matematikai tartalmú szöveget; – nyelvi szempontból megfelelő választ ad a feladatokban megjelenő kérdésekre. 	<ul style="list-style-type: none"> – Elmondott szöveges feladatok értelmezése megjelenítése kirakásokkal – Szöveges feladatok olvasása, értelmezése, eljátszása, megjelenítése kirakásokkal, rajzokkal – Adatok gyűjtése, lényeges adatok kiemelése – Kérdés értelmezése, a keresendő adatok azonosítása – Szöveges feladatok megoldása – Adatok és azok kapcsolatainak megjelenítése valamilyen egyszerűsített rajz, matematikai modell segítségével, például művelet, nyíldiagram, halmazábra, sorozat tanítói segítséggel – Ismeretlen adatok meghatározása a modellen belül – Megoldás értelmezése az eredeti problémára, és ellenőrzés a szöveg szerinti szituációban – Nyelvileg és matematikailag helyes válasz megfogalmazása – Egy-, kétlépéses alpműveletekkel leírható szöveges feladatok megoldása tanítói segítséggel – Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkhoz, képekhez, képpárokhoz, adott matematikai modellhez, számfeladathoz. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szöveges feladatról készült ábrák, rajzok összehasonlítás a, értékelése; praktikus, de az értelmezést segítő ábrák gyűjtése <p>„Feladatküldés”: csoportonként adott modellhez szöveges feladat alkotása, a feladat továbbadása másik csoportnak, akik visszaküldik a megoldást; a feladatírók ellenőrzik.</p>
FOGALMAK		
szöveges feladat, adat, ismeretlen adat, információ, ellenőrzés, szöveges válasz		

TÉMAKÖR: Szám és valóság kapcsolata		
ÓRASZÁM: 9 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – összehasonlít véges halmazokat az elemek száma szerint; – helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-as számkörben; – helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat; – érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban 100-as számkörben; – használja a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében; – helyesen használja a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket; – megfelelő szókinccset és jeleket használ mennyiségi viszonyok kifejezésére szóban és írásban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Mennyiségek (hosszúság, tömeg, terület, űrtartalom, idő, pénz) összemérése, összehasonlítása: kisebb, kevesebb, nagyobb, több, ugyanakkora, ugyanannyi – Halmazok elemszám szerinti összehasonlítása párosítással (egy-egy értelmű leképezéssel): több, kevesebb, ugyanannyi relációk felismerése, megnevezése 100-as számkörben – Mennyiségi viszonyok jelölése nyíllal vagy a <, >, = jelekkel – Szám jelének hozzákapcsolása az ugyanannyi viszonyban lévő mennyiségekhez 100-as számkörben – A mennyiségi viszonyok kifejezésére szolgáló szavak, jelek értése és használata szóban és írásban – Számok tulajdonságainak vizsgálata cselekvő tapasztalatszerzés alapján – Tapasztalatszerzés a 100-as számkör számainak mérőszámként való megjelenéséről (például: 28, 28 dl, 28 l, 28 kg; 64 tízes számszomszédjai, 64 cm, 60 cm-nél nagyobb és 70 cm-nél kisebb mennyiség; tízes csoportosítás érzékeltetése kirakással: 64 cm az 6 narancssárga 	<ul style="list-style-type: none"> – „Pénzcsörgető”: a gyerekek csukott szemmel hallgatják, ahogy egy tálba pénzérméket ejtünk; „Mennyi a tálban lévő pénzérmék összege?”, „Milyen értékű pénzeket csörgettünk, ha összesen 15 Ft van a tálban?” – „Helyi értékes pénzcsörgető”: különböző hangot adó tálakba ejtjük az érméket; az egyeseket az egyik tálba, a tízeseket a másikba, tetszőleges sorrendben – Mennyiség megmaradásának vizsgálata, például különböző alakú üvegekbe öntögetéssel – Darabszám megmaradásának vizsgálata, például ugyanannyi korong sűrűn egymás mellett és széthúzva; ugyanannyi korong rendezetlen és rendezett alakzatban – „Keveredj! Állj meg! Csoportosulj!” játék – Játék „pöttyöskártyával”, például memóriajáték többféle szabállyal (párt alkot az azonos számosságú, kettő különbségű, együtt 10-et adó) <p>Lufik számának bontása két csapat között a lufik ütögetésével: két csapat a saját térfeléről lufikat ütöget a másik csapat térfelére;</p>

<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban. 	<p>rúd és 4 fehér kis kocka hosszúságú).</p>	<p>tapsra leállnak, megszámlálják, melyik térfélen hány lufi van.</p>
<p>FOGALMAK</p> <p>kisebb, nagyobb, ugyanakkora, több, kevesebb, ugyanannyi, párosítás, bontás</p>		

TÉMAKÖR: Számlálás, becslés		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megszámlál és leszámllál; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér a 100-as számkörben; oda-vissza számlál kerek tízesekkel, százásokkal, ezresekkel; – ismeri a következő becslési módszereket: közelítő számlálás, közelítő mérés, mérés az egység többszörösével; becslését finomítja újrabecsléssel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Meg- és leszámllások egyesével – Számlálás során az utolsó számnév hozzákapcsolása az összességhez – Meg- és leszámllások valahányasával, például kettesével, tízesével, ötösével, négyesével, hármásával oda-vissza 100-as számkörben eszközökkel (például: hétköznapi tárgyak, abakusz, pénz) és eszközök nélkül – Tapasztalatszerzés darabszámok, mennyiségek becslésével kapcsolatban 100-as számkörben – Becslés szerepének, korlátainak megismerése – Becslés során a korábbi tapasztalatok és a becslendő mennyiség tulajdonságainak figyelembevétele – Becslés ellenőrzése párosítással, összeméréssel – Becslések értékelése. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Számfuttatás” játék oda-vissza, tetszőleges számról indítva, tetszőleges „lépéssel”, például 60-tól 6-osával visszafelé – Oda-vissza számlálás közben periodikus mozdulatok, például taps elöl, taps fent, taps hátul, ugrás, dobbantás – „Lépj hozzám!” játékos feladat: a játékvezető a kör közepén áll, és egyesével kéri a játékosokat, hogy lépjenek hozzá egyforma lépésekkel, és fogjanak vele kezét, például „Zsolt, lépj hozzám 24 egyforma lépéssel!” – 12-es, 13-as... 16-os... 20-as gyűjtések; 30-nál nagyobb, de 100-nál kisebb darabszámú dolgok gyűjtése; 100-as gyűjtés apró tárgyakkól leszámllálással és előrecsomagolt dolgok megszámlálásával – Tevékenységek madzagra fűzött színes gyöngyökkel, például „Húzz külön adott számú gyöngyöt minél gyorsabban!”, „Készíts négy egyforma csoportot!”; a felfűzés lehet összevissza vagy kettesével, ötösével, ... csoportosítva, 100-as számkörben tetszőlegesen megválasztott számú gyönggyel <p>Gyufaskatulyákban apró dolgok (például csavarok) számának becslése rázogatással.</p>
FOGALMAK		
számlálás, becslés		

TÉMAKÖR: Számok rendezése		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket; – megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját; – megtalálja a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban a 100-as számkörben; – megnevezi a 100-as számkör számainak egyes, tízes szomszédjait, tízesekre kerekített értékét. 	<ul style="list-style-type: none"> – Sorszámok ismerete, alkalmazása – Számvonal, számegyenes alkotása, rajzolása, a számok helyének jelölésével 100-as számkörben – Számegyenes irányának, egységének megadása két szám kijelölésével – Leolvadások a számegyenesről – Számok, műveletes alakban megadott számok (például: $20:2$, $5 \cdot 2$) helyének megkeresése a számegyenesen 100-as számkörben – Számok, mennyiségek nagyság szerinti sorba rendezése – Számok helyének azonosítása számtáblázatokban – Számok helyének azonosítása 10×10-es táblán (0–99-ig, valamint 1–100-ig) – Számok változásának követése 10×10-es táblán (0–99-ig, valamint 1–100-ig) – Számok egyes, tízes szomszédainak ismerete, megnevezése 100-as számkörben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Sorszámok alkalmazása versenyek eredményhirdetésekor – Kukás játék: mindenki rajzol 5 négyzetet és egy kukát; számokat húznak például 1–20-ig számkártyákból; a húzott számot mindenki beírja valamelyik négyzetbe úgy, hogy a négyzetekben levő számok végül növekvő sorrendben legyenek; ha valaki nem tudja beírni a húzott számot, akkor az a szám megy a kukába; az győz, aki leghamarabb kitölti minden négyzetét – Gyufaskatulyákon számok 0–10-ig, mindben annyi csavar, amelyik szám rá van írva; a számokat lefordítjuk, a skatulyák tömege, rázogatója segítségével rendezzük növekvő, csökkenő sorrendbe a számokat – „Vigyázz6!” játék – Lépkedések 10×10-es táblán, nevezetes irányok megfigyelése – Üres 10×10-es táblán néhány megadott szám segítségével bizonyos helyek azonosítása <p>Számbarkochba „valaminél nagyobb”, „valaminél kisebb” kérdések segítségével.</p>
FOGALMAK		
sorszám, számegyenes, számtábla, nagyobb, kisebb, növekedés, csökkenés, egyes számszomszéd, tízes számszomszéd		

TÉMAKÖR: Számok tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 8 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal; – számot jellemez más számokhoz való viszonyával; – ismeri a római számjelek közül az I – XX-ig jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat. <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen írja az arab számjeleket. 	<ul style="list-style-type: none"> – Számok kifejezése művelettel megadott alakokban, például: $21-6$, $3 \cdot 5$ – Párosság és páratlanság ismerete – Hármassával, négyesével, ötösével... és 3, 4, 5... egyenlő darabszámú csoportból végzett csoportosítások – Háromszögszámok, négyzetszámok megfigyelése különféle eszközökkel végzett alkotások során – Számok közti viszonyok megfigyelése, például: adott számnál nagyobb, kisebb valamennyivel, adott számnak a többszöröse – Számok formai tulajdonságainak megfigyelése: számjegyek száma, számjegyek egymáshoz való viszonya – Számok tartalmi, formai jellemzése, egymáshoz való viszonyuk kifejezése kitalálós játékokban. 	<ul style="list-style-type: none"> – Shut the box típusú játék két kockával – „Ország, város” játék: sorsolt számjegyekből az oszlopoknak megfelelő tulajdonságú számok előállítása <p>Számjelek megjelenítése nagymozgásokkal, például számjel alakúra formázott kötélén végiglépkedés, locsolókannával az iskolaudvaron, ujjal írás zsemlemorzzába.</p>
FOGALMAK		
számjegy; egyjegyű, kétjegyű számok; páros, páratlan		

TÉMAKÖR: Számok helyi értékes alakja		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, százások, tízesek és egyesek összegére való bontását; – ismert a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét; – helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig. 	<ul style="list-style-type: none"> – Csoportosítások, beváltások valahányasával különféle eszközökkel, például apró tárgyakkal, tojástartóval, színes rudakkal, pénzekkel, abakusszal – Mérések különböző egységekkel és többszöröseikkel – Leltárak készítése az elvégzett tevékenységek alapján nem tízes számrendszerekben (főleg 3-asával, 4-esével, 2-esével való csoportosítást követően) – Csoportosítások, beváltások tízesével különféle eszközökkel, például: apró tárgyak, tojástartó, építőkockák, pénzek, abakusz – Leltárak készítése 10-esével történő csoportosítások, beváltások után – Számok tízesekre és egyesekre bontott alakjainak előállítás és felismerése nem csak helyi érték szerint rendezett alakban – Számok írása, olvasása számrendszeres, azaz helyi értékes alakjukban, 100-as számkörben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Adott számosságú apró dolog csomagolása csoportmunkában hármásával, majd ugyanannyi csomagolása négyesével; a csomagolások alapján készült leltárak összehasonlítása – Csomagolások leltárak alapján – Csomagolások átlátszatlan és átlátszó csomagolással – Csoportosítások rajzolt képeken – Leltárak kiolvasása különböző csoportosítások (köztük tízesével is) után – Játék logikai készlettel: csoportosítás, beváltás, gyűjtött vagyron összehasonlítása (6 háromszög ér 1 négyzetet, 2 négyzet 1 kört) – Számországok pénzeinek csoportosítása, beváltása, leltározása, adott összeg kifizetése legkevesebb számú „érmével”, például petákokkal (1, 3, 9, 27), fityingekkel (1, 2, 4, 8, 16) – Tevékenységek Dienes-készlettel <p>Ismerkedés a szorobánnal.</p>
FOGALMAK		
csoportosítás, beváltás, leltár, bontott alak, tízes, egyes		

TÉMAKÖR: Mérőeszköz használata, mérési módszerek		
ÓRASZÁM: 10 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megbecsül, mér alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; – helyesen alkalmazza a mérési módszereket, használ skálázott mérőeszközöket, helyes képzete van a mértékegységek nagyságáról; – helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalom mérés és a tömeg mérés szabványegységei közül a következőket: cm, dm, m; cl, dl, l; dkg, kg; – ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet; – ismer hazai pénzcímleteket 100-as számkörben; – összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összeveti ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésakor kapott mérőszámait; – területet mér különböző egységekkel lefedéssel vagy darabolással; 	<ul style="list-style-type: none"> – Változatos mennyiségek érzékszervi összehasonlítása – Változatos mennyiségek közvetlen összemérése – Változatos mennyiségek összemérése közvetítő segítségével – Mérési módszerek megismerése – Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott alkalmi egységekkel, például: arasz, lépés, pohárnyi, kanálnyi, tenyéryi – Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése választott objektív egységekkel, például: pálcikák, színes rudak – Tapasztalatszerzés a mennyiségről mint az egység többszöröséről – Mérőszám fogalmának megértése – Mennyiségek összehasonlítása; mennyivel nagyobb mennyiség, mennyivel kisebb mennyiség, hányszor akkora, hanyadrésze – Különböző mennyiségek mérése ugyanazzal az egységgel; annak megfigyelése, tudatosítása, hogy a nagyobb mennyiséget több egység teszi ki, a kevesebb mennyiséget kevesebb egység teszi ki – Azonos mennyiségek mérése különböző 	<ul style="list-style-type: none"> – Mérőszalag készítése tenyér és ujj léptékekkel; színes rudak által meghatározott léptékekkel – Skálázott mérőedény készítése pohárnyi víz és többszörösének kiméréséhez – Mennyiségek becslése, majd a becslés ellenőrzése méréssel különböző objektív egységek esetén, például szakasz rajzolása, amelyik olyan hosszú, mint 2 világoskék rúd – 1 perc becslése: mindenki becsukja a szemét, lehajtja a fejét, akkor nyitja ki a szemét, amikor úgy gondolja, hogy letelt az 1 perc <p>Tapasztalatgyűjtés arról, hogy mire elég 1 perc, például hány szót vagy hány számot lehet leírni 1 perc alatt; mennyit ver a szívünk nyugalmi helyzetben, hányat lehet ugrani, mennyit ver a szívünk mozgás után 1 perc alatt.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - alkalmazza a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között; 	<p>egységekkel; annak megtapasztalása, megfigyelése, hogy kisebb egységből több teszi ki ugyanazt a mennyiséget, nagyobb egységből kevesebb teszi ki ugyanazt a mennyiséget</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mennyiségek becslése, megmérése, kimérése szabványmértékegységek közül a következőkkel: cm, dm, m; dl, l; kg - Hétköznapi tapasztalatok szerzése a szabványmértékegységek nagyságáról - Skálázott mérőeszközök készítése alkalmi egységekkel, használata tanítói segítséggel - Szabványos mérőeszközök használata - Időbeli tájékozódás, időbeli periódusok megismerése; időbeli relációt tartalmazó szavak értelmezése - Az időmérés egységeinek megismerése: óra, perc, másodperc - Egész órák és percek leolvasása különféle analóg és digitális órákról - Különböző hazai és külföldi pénzek címleteinek megismerése 100-as számkörben szituációs játékokban. 	
<p>FOGALMAK</p> <p>összehasonlítás, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő, cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év</p>		

TÉMAKÖR: Alapműveletek értelmezése		
ÓRASZÁM: 10 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást; – hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshöz, egyszerű szöveges feladathoz; – értelmezi a műveleteket megjelenítéssel, modellezéssel, szöveges feladattal; – helyesen használja a műveletek jeleit; – megérti a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbitendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék; – szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez; – szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérti; – szöveget, ábrát alkot matematikai jelekhez, műveletekhez. 	<ul style="list-style-type: none"> – Összeadás, kivonás értelmezése, mint hozzáadás és elvétel – Összeadás, kivonás értelmezése, mint egyesítés, és mint az egészből az egyik rész meghatározása – Összeadás, kivonás értelmezése, mint összehasonlítás: valamennyivel kevesebb, valamennyivel több – Kivonás értelmezése, mint különbség kifejezése – Szorzás értelmezése tevékenységekkel egyenlő tagok összeadásaként – Többszörösök közötti kapcsolatok megértése a szorzás értelmezése alapján (pl. adott szám 4-szerese a számmal nagyobb az adott szám 3-szorosánál, adott szám 2-szeresének és 3-szorosának az összege a szám 5-szöröse) – A szorzó- és bennfoglaló táblák felépítése összefüggéseik szerint: 2-5-10, 2-4-8, 3-6-9, 7 – Osztás, mint bennfoglaló osztás és mint egyenlő részekre osztás értelmezése tevékenységekkel (például: szituációs játékok, különböző eszközökkel való kirakások) – Maradékos bennfoglaló osztás <u>értelmezése tevékenységek során</u> – Szorzás és a kétféle osztás kapcsolatának értelmezése tevékenységek során előállított képek, majd megadott ábrák alapján – Egyenlővé tevés tevékenységekkel és számokkal – Történésről, kirakásról, képről többféle művelet értelmezése, leolvasása, lejegyzése – Műveletről kirakás, kép, szöveges feladat készítése; műveletek 	<ul style="list-style-type: none"> – Egyesítéses összeadás értelmezéséhez tárgyak mérése színes rudakkal, kupakkal vállfamérlegen – Hozzátevéses összeadás lejátszása játéktáblán való lépegetéssel – Valós dolgok számának megállapítása szorzással, például azonos állatok lábainak száma – Szorzat kirakása színes rudakkal, szorzat leolvasása mérőszalag segítségével – Bennfoglaló osztás kirakása tárgyakkal, például ceruzák dobozolása vagy lufik osztogatása – Egyenlő részekre osztás lejátszása, például süteményekkel, cukorkákkal, korongokkal – „Feladatküldés”: műveletről rajz, szöveg készítése <p>Összeadás, kivonás abakuszon, szorobánon.</p>

<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyesen használja a műveletek jeleit; - érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát. 	<p>eljátszása, lerajzolása, szöveggel értelmezése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveletek megértése tanítói segítséggel. 	
<p>FOGALMAK</p> <p>összeadás, kivonás, összeg, tagok, különbség, szorzás, bennfoglalás, egyenlő részekre osztás, tényezők, művelet, egyenlővé tevés, többszörös</p>		

TÉMAKÖR: Alapműveletek tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 8 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat; – megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is; – alkalmazza a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit. 	<ul style="list-style-type: none"> – Műveleti tulajdonságok megfigyelése változatos tevékenységek alapján: tagok, tényezők felcserélhetősége, csoportosíthatósága; összeg, különbség szorzása, szorzat szétagolása; például: $9+62 = 62+9$; $25-17+5 = (25+5)-17$; $3 \cdot 9 = 3 \cdot 5 + 3 \cdot 4$ – A megértett műveleti tulajdonságok alkalmazása számolási eljárásokban, szöveges feladatokban, ellenőrzésnél – Hiányos műveletek és műveletsorok megoldása az eredmény ismeretében a művelet megfordításával is 100-ig – Műveletekben szereplő számok változtatása közben az eredmény változásának megfigyelése – Műveletek közötti kapcsolatok megfigyelése és alkalmazása ellenőrzésnél. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Hajtogató” segítségével a szorzótáblákon belüli és a szorzótáblák közti összefüggések felfedezése: 10×10-es négyzetrács hajtogatása a vonalak mentén, például 6×8-as téglalap hajtogatása után, félbehajtással 3×8 vagy 6×4, majd újabb félbehajtással 3×4, 6×2 vagy 3×4 – Lépegetések számegyenesen, például 16-tól 35 lépés, 35-től 16 lépés – Színes rudak egymás mellé fektetésével a tényezők felcserélhetőségének tapasztalása, például 7 lila rúd = 6 fekete rúd: egymás után vonalba („hosszúságuk” érzékeltetése) és egymás mellé szőnyegezve („területük” érzékeltetése) – Négyzetrácson kertek bekerítése <p>Műveletsor lejátszása egymás mellé állított dobozokba apró tárgyak pakolásával, majd a műveletsor visszafelé való lejátszása.</p>
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Szóbeli számolási eljárások		
ÓRASZÁM: 10 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat; – fejben pontosan számol a 100-as számkörben a számok 10-zel, történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor. – elvégzi a feladathoz szükséges ésszerű becslést, mérlegeli a becslés során kapott eredményt; 	<ul style="list-style-type: none"> – Számolási eljárások a műveletek értelmezései alapján 100-as számkörben – Számolási eljárások szám- és műveleti tulajdonságok felhasználásával 100-as számkörben – Bontások és pótlások alkalmazása – 100-as számkörben való összeadás, kivonás a 20-as számkörben tanultakkal való analógia alapján (tízesekre, egyesekre bontás felhasználásával) – Különféle számolási eljárások megismerése és a tanuló számára legkézenfekvőbb kiválasztása, begyakorlása – Szorzó- és bennfoglaló táblák belső összefüggéseinek és egymás közötti kapcsolatainak alkalmazása számolások során, 	<ul style="list-style-type: none"> – Mérőszalagon számok hozzáadása és elvétele színes rudak tetszőleges számhoz való hozzáillesztésével, hozzáadása és elvétele; az analógiák megfigyelése – Azonos művelet kapcsán a tanulók egyénileg alkalmazott számolási eljárásainak megfogalmazása, megosztása „Boltos játék”: csak kerek tízesekkel lehet fizetni, a boltos visszaad.
FOGALMAK		
Nincs új fogalom.		

TÉMAKÖR: Fejben számolás		
ÓRASZÁM: 9 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben; – emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig; – érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát; – fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során; – fejben pontosan számol a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben. 	<ul style="list-style-type: none"> – Összeadás és kivonás kerek tízesekkel a 100-as számkörben – Összeadás és kivonás kerek tízesekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben – Összeadás és kivonás teljes kétjegyűekkel és egyjegyűekkel a 100-as számkörben – Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben eszközökkel, például tojástartókkal, számtáblázatokkal, abakusszal, pénzzel – Teljes kétjegyű számok összeadása és kivonása 100-as számkörben, fejben – A szorzó- és bennfoglaló táblákon belüli kapcsolatok alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával – A szorzó- és bennfoglaló táblák közti kapcsolatok alapos megismerése, megértése tevékenységek, ábrák segítségével, és számolás a felfedezett összefüggések alkalmazásával – A 2-es, 5-ös, 10-es, 3-as, 4-es, 9-es szorzó- és bennfoglaló táblák 	<ul style="list-style-type: none"> – „25 vagy semmi” játék párban – Szorzat alapján a társnál lévő szám kitalálása: a szorzatot a csoport mondja a két játékosnál lévő egy-egy szám összeszorzásával, a saját tényezőnket ismerjük – „Hajtogató” – Egy képről többféle művelet olvasása – 5-10, 2-4-8, 3-6 szorzótáblák közti kapcsolatok vizsgálata ujjak segítségével, például 4 gyerek bal kezén mutat 3 ujjat, majd 4 gyerek két kezén mutat 3-3 ujjat; az egyes mutatókról olvasások „számtannyelven” 5-10, 2-4-8, 3-6 szorzótáblák közti kapcsolatok vizsgálata korongok (vagy pénzek) kirakásával és azok tükrözésével különböző kiindulási helyzetekből, például két korong kirakása, tükörben látott korongok kirakása a tükör másik oldalára, az új kirakás tükrözése, és így tovább; az egyes helyzetekről olvasások „számtannyelven”.

	<p>eseteinek emlékezetből való felidézése</p> <ul style="list-style-type: none"> – A 6-os, 7-es, 8-as szorzó- és bennfoglaló táblák eseteinek kiszámolása valamilyen számolási eljárás segítségével – 100-as számkörben szorzatok, hányadosok kiszámolása ismert szorzatokhoz való viszonyítással.	
FOGALMAK kerek tízes		

TÉMAKÖR: Alkotás térben és síkon		
ÓRASZÁM: 4 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat; – sormintát, síkmintát felismer, folytat; – testeket épít élekből, lapokból; testeket épít képek, alaprajzok alapján; elkészíti egyszerű testek alaprajzát; – síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével; – alaklemez, vonalzót használ alkotáskor; – megtalálja az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást; – szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon. 	<ul style="list-style-type: none"> – Építés egyszerűbb nézetek, egyszerűbb alaprajzok alapján – Sokszögek előállítás nyírással, hajtogatással, pálcikákkal, gumikarika kifeszítésével, vonalzós rajzolással adott feltételek szerint – Szimmetrikus alakzatok létrehozása térben és síkban (például: építéssel, kirakással, nyírással, hajtogatással, festéssel), és szükség szerint a szimmetria meglétének ellenőrzése választott módszerrel (például: tükör, hajtogatás) – Adott feltételeknek megfelelő többféle alakzat, minta előállítása. 	<ul style="list-style-type: none"> – „Szobasarak” cipősdobozból, belehelyezett játék megvilágítása 3 irányból, árnyékok megfigyelése – „Szobasarak” négyzethálós falaira rajzolt árnyékok alapján építés színes rudakból – Papírharmónia hajtása, a hajtások szélén nyírások, a papírlap szétnyitása után az ismétlődő minta megfigyelése, például egymás kezét fogó gyerekek – Geometriai fejtörők, például tangram, gyufarejtvények <p>Háromszögek, négyszögek nyírása egy egyenes vonal mentén, a keletkező síkidomok számának és alakjának vizsgálata.</p>
FOGALMAK		
alaprajz		

TÉMAKÖR: Alakzatok geometriai tulajdonságai		
ÓRASZÁM: 6 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli az alakzatok közös tulajdonságát, megfelelő címkéket talál megadott és halmazokba rendezett alakzatokhoz; – megtalálja a közös tulajdonsággal nem rendelkező alakzatokat; – megnevezi a tevékenységei során előállított, válogatásai során előkerülő alakzatokon megfigyelt tulajdonságokat; – megszámlálja az egyszerű szögletes test lapjait; – megnevezi a téglatest lapjainak alakját, felismeri a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönbözteti a téglatesten az éleket, csúcsokat; – tudja a téglalap oldalainak és csúcsainak számát, összehajtással megmutatja a téglalap szögeinek egyenlőségét; – megmutatja a téglalap azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatja és megszámlálja a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit; – megfigyeli a kocka, mint speciális téglatest és a négyzet mint speciális téglalap tulajdonságait; 	<ul style="list-style-type: none"> – Sokféle alakú testek közül a gömb és a szögletes testek kiemelése érzékszervi tapasztalatok alapján – Sokszöglapokkal határolt testek lapjainak, éleinek, csúcsainak megfigyelése – Egyszerű, sokszöglapokkal határolt test lapjainak megszámlálása – Téglatest lapjainak megszámlálása – Sokféle alakú síklapok közül a körlap és a sokszögek kiemelése – Sokszögek előállítása során az oldal és csúcs szavak megismerése, használata – Sokszögek oldalainak és csúcsainak megszámlálása – Sokszögek elnevezése oldalak és csúcsok száma szerint – Téglalap oldalainak és csúcsainak megszámlálása – Téglalap átlóinak és tükör tengelyeinek megfigyelése – Sokszögek közül a nem négyzet téglalapok és négyzetek kiválogatása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Két téglatest összeragasztása „L” alakba, az „L” alakú test lapok szerinti borítása színes papírral, a keletkező lapok számlálása – Síkidomok, testek alkotása például szívószálakból és madzagból, hurkapálcából és gyurmából – Háromszögek készítése különféle hosszúságú szívószáldarabokból, például: 3 cm, 6 cm, 5 cm; 3 cm, 6 cm, 9 cm (!); 3 cm, 6 cm, 10 cm – Négyzetek készítése szívószálból úgy, hogy két-két szívószál hossza egyenlő (színe azonos); a felfűzés sorrendjének változtatásával többek között a szomszédos és szemközi oldalak fogalmának megértése <p>Különféle ponthálókön, rácsokon alakzatok másolása megadott minta alapján vagy rajzolás megadott feltétel szerint.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglatestet, kockát, téglalapot, négyzetet; – megfigyelt tulajdonságaival jellemzi a létrehozott síkbeli és térbeli alkotást, mintázatot. <p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különbséget tesz testek és síkidomok között; – kiválasztja megadott síkidomok közül a sokszögeket. 		
<p>FOGALMAK</p> <p>test, síkbeli alakzat; sík, görbe felület; egyenes, görbe vonal; oldal, csúcs, lap, sokszög, körlap, háromszög, négyszög, téglalap, négyzet</p>		

TÉMAKÖR: Transzformációk		
ÓRASZÁM: 4 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megépíti, kirakja, megrajzolja hálón, jelölés nélküli lapon sablonnal, másolópapír segítségével alakzat tükörképét, eltolt képét; – ellenőrzi a tükrözés, eltolás helyességét tükör vagy másolópapír segítségével; – követi a sormintában vagy a síkmintában lévő szimmetriát; – térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkot nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzol hálón. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tárgyak, építmények, képek tükörképének kirakása, előállítása különböző tevékenységek során; a kapott alakzat ellenőrzése tükör segítségével – Alakzatok eltolt képének előállítása térben és síkban mozgással, mozgatással, másolópapír segítségével – Sor- és síkminták készítése eltolással és tükrözéssel. 	<ul style="list-style-type: none"> – Szimmetria tengelye szerint két különböző színnel színezett szív vizsgálata tükörrel; megadott ábrák vizsgálata, „Előállítható-e az adott szív és tükör segítségével az ábra? Ha igen, akkor hogyan?” – Papírlap egyik oldalára festékpaca nyomása, a papír másik felének ráhajtása, a papír szétnyitása, a készült minta kiegészítése – Összehajtott papírra rajzolt alakzat határvonalainak átbökése gombostűvel <p>Néhány kirakott logikai lap (színes rúd) tükörképének megépítése függőleges tengelyre nézve, vízszintes tengelyre nézve (ahogy a tóban látszik).</p>
FOGALMAK		
tükrökép, tükrötengely, eltolt kép, mozgatás		

TÉMAKÖR: Tájékozódás térben és síkon		
ÓRASZÁM: 2 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon; – térképen, négyzethálón megtalál pontot két adat segítségével. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bejárt útvonal újrajrása emlékezetből – Függőleges és vízszintes síkon való tájékozódás tárgyak elhelyezésével, mozgatásával, például „fölé”, „alá” többféle értelmezése – Hely meghatározása sakktáblán – Tájékozódás négyzethálón. 	<ul style="list-style-type: none"> – Bekötött szemű gyerek irányítása adott célhoz, a célban a kendő levétele után azonos úton visszatalálás a kiindulópontra – Szituációs játékban színházjegyek, mozijegyek alapján ülőhelyek megtalálása – „Vándorvezér” játék sakktáblán, például „f4-ről 2 mezőt felfele lépve hova jutunk?” – „Vonalvezető” játék irányok és távolságok megadásával, melynek során különböző formák rajzolódnak ki a négyzethálón, például 2 lépés fel, 3 lépés balra... Négyzethálóra rajzolt minta alapján a vonalvezetés diktálása társnak.
FOGALMAK		
jobb, bal, le, fel, előtte, mögötte, mellette, kint, bent, előre, hátra, távolabb, közelebb		

TÉMAKÖR: Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése		
ÓRASZÁM: 9 óra		
A témakör tartalma további tanórákon is folyamatosan jelenjen meg!		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megadott szabály szerint sorozatot alkot; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot, táblázatot állít elő modellként; – ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat; – tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkot; felismeri az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát; – szabályjátékok során létrehoz a felismert kapcsolat alapján további elempárokat, elemhármakat; – a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal. 	<ul style="list-style-type: none"> – Megkezdett egyszerű szabályú sorozat folytatása mindkét irányban – Gépjátékok különféle elemekkel (például: tárgyak, számok, alakzatok) – Gépjátékok szabályának felismerése – Gépjátékokban több eset kipróbálása után elempárok, elemhármak hiányzó elemének megtalálása – Megfigyelt szabály alapján további elempárok, elemhármak alkotása – Sorozatban, gépjátékokban, táblázatban felismert összefüggés megfogalmazása saját szavakkal – Felismert kapcsolatok, összefüggések, szabályszerűségek szóbeli kifejezése – Sorozatok, szabályjátékok alkotása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Ismétlődő ritmusjelek letapsolása – Sorozatok kirakása szöges táblán kifeszített alakzatokkal – „Milyen nap lesz?” fejtörők: például egy hét múlva; holnapután, ha tegnapelőtt hétfő volt „Gépes játékok” egyváltozós, kétváltozós, fordított gépekkel.
FOGALMAK		
szabály, sorozat, számsorozat, növekvő, csökkenő, kapcsolat, számpár, számhármak		

TÉMAKÖR: Adatok megfigyelése		
ÓRASZÁM: 3 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adatokat rögzít későbbi elemzés céljából; – gyűjtött adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol; – adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról; – jellemzi az összességeket. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tevékenységek során kapott adatok lejegyzése – Közös tevékenységek során szerzett adatok alapján egyszerű diagram készítése kirakással, rajzzal – Egyszerű diagramról adatok, összefüggések leolvasása közösen – Egyenlő adatok keresése, legkisebb, legnagyobb kiválasztása. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saját testméretek mérése, a kapott adatok elemzése, például fejkörfogat lemérése fejdísz készítéséhez papírcsíkkal, majd a papírcsíkok felragasztása függőlegesen egymás mellé; helyből távolugrás lemérése spárgával, spárgák felragasztása – Sajtos dobozokból oszlopdiagram építése, például „Kedvenc reggeli italod”.
<p>FOGALMAK</p> <p>adat, diagram</p>		

TÉMAKÖR: Valószínűségi gondolkodás		
ÓRASZÁM: 3 óra		
TANULÁSI EREDMÉNYEK	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK	JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámolja az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik; – a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összeveti a megfigyelt előfordulásokkal. 	<ul style="list-style-type: none"> – Véletlen események bekövetkezéseinek összeszámolása, ábrázolása különféle módokon, például: strigulázással, diagrammal, táblázatba rögzítéssel – A „biztos” és „lehetetlen” cáfolata ellenpélda mutatásával. 	<ul style="list-style-type: none"> – Valószínűségi kísérletek, például: 3 piros, 3 kék golyó közül 3 golyó húzása, majd 1 piros és 5 kék golyó közül 3 golyó húzása; „Melyik esetben könnyebb 3 egyformát húzni?”, „Tippelj!”, „Végezz 20-20 kísérletet!” – Kockákra számokat írunk a szabályostól eltérő módon, például 1; 2; 2; 3; 3; 4; játék ezekkel a kockákkal (Sárkányok erdeje játék).
<p>FOGALMAK</p> <p>véletlen; „biztos”, „lehetséges, de nem biztos”, „lehetetlen” esemény; tipp</p>		

A fejlesztés várt eredményei a 2. évfolyam végén

	A tanuló
1. Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	<ul style="list-style-type: none"> -válogatásokat végez saját szempont szerint személyek, tárgyak, dolgok, számok között, - felismeri a mások válogatásában együvé kerülő dolgok közös és a különválogatottak eltérő tulajdonságát; -folytatja a megkezdett válogatást felismert szempont szerint, - halmazábrán is elhelyez elemeket adott címkék szerint, -megfogalmaz adott halmazra vonatkozó állításokat, -megítéli, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis.
2. Rendszerezés, rendszerképzés	<ul style="list-style-type: none"> -adott elemeket elrendez választott és megadott szempont szerint is, -sorba rendezett elemek közé elhelyez további elemeket a felismert szempont szerint.
3. Állítások	<ul style="list-style-type: none"> -tudatosan emlékezetébe vés szavakat, számokat, utasítást, adott helyzetre vonatkozó megfogalmazást, -hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogat megadott alaphalmazból, -példákat gyűjt konkrét tapasztalatai alapján matematikai állítások alátámasztására.
4. Problémamegoldás	<ul style="list-style-type: none"> -a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keres, - megfogalmazott problémát tevékenységgel, megjelenítéssel, átfogalmazással értelmez; -az értelmezett problémát megoldja, -megoldását értelmezi, ellenőrzi.
5. Szöveges feladatok megoldása	<ul style="list-style-type: none"> - értelmezi, elképzeli, megjeleníti a szöveges feladatban megfogalmazott hétköznapi szituációt, -szöveges feladatokban megfogalmazott hétköznapi problémát megold matematikai ismeretei segítségével, -tevékenység, ábrarajzolás segítségével megold egyszerű, következtetéses szöveges feladatokat, - megkülönbözteti az ismert és a keresendő (ismeretlen) adatokat; -az értelmezett szöveges feladathoz hozzákapcsol jól megismert matematikai modellt, -választ fogalmaz meg a felvetett kérdésre.
6. Szám és valóság kapcsolata	<ul style="list-style-type: none"> - helyesen alkalmazza a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-as számkörben, -helyesen érti és alkalmazza a feladatokban a „valamennyivel” több, kevesebb fogalmakat, - kis darabszámokat ránézésre felismer többféle rendezett alakban;
7. Számlálás, becslés	<ul style="list-style-type: none"> - megszámlál és leszámlál adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimér, oda-vissza számlál a 100-as számkörben.

8. Számok rendezése	<ul style="list-style-type: none"> - nagyság szerint sorba rendez számokat, mennyiségeket, - megadja és azonosítja számok sokféle műveletes alakját, - megtalálja a számok helyét számegyenesen, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendeli a számokat különféle alakjukban, a 100-as számkörben, - megnevezi a 100-as számkör számainak egyes és tízes szomszédjait.
9. Számok tulajdonságai	<ul style="list-style-type: none"> - számokat jellemez tartalmi és formai tulajdonságokkal, - helyesen írja az arab számjeleket, - ismeri a római számjelek közül az I, V, X jeleket, hétköznapi helyzetekben felismeri az ezekkel képzett számokat.
10. Számok helyi értékes alakja	<ul style="list-style-type: none"> - érti a számok tízesekből és egyesekből való épülését, tízesek és egyesek összegére való bontását, - helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
11. Mérőeszköz használata, mérési módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: m, dm, cm, cl, dl, l, kg, dkg, - ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, percet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet, - tud mennyiségeket összehasonlítani, - tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között.
12. Alapműveletek értelmezése	<ul style="list-style-type: none"> - helyesen értelmezi a 100-as számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, a bennfoglaló és az egyenlő részekre osztást; - hozzákapcsolja a megfelelő műveletet adott helyzethez, történéshez, egyszerű szöveges feladathoz, - helyesen használja a műveletek jeleit, - számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat.
13. Alapműveletek tulajdonságai	<ul style="list-style-type: none"> - számolásaiban felhasználja a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazza konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat, - megold hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is, - szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmez, elvégez..
14. Szóbeli számolási eljárások	<ul style="list-style-type: none"> - alkalmazza a számolást könnyítő eljárásokat, - érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
15. Fejben számolás	<ul style="list-style-type: none"> - fejben pontosan összead és kivon a 100-as számkörben, - fejben pontosan számol a 100-as számkörben egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során;
16. Alkotás térben és síkon	<ul style="list-style-type: none"> - szabadon épít, kirak formát, mintát adott testekből, síklapokból, - minta alapján létrehoz térbeli, síkbeli alkotásokat, - sormintát, síkmintát felismer, folytat, - síkidomokat hoz létre különféle eszközök segítségével; - megfogalmazza az alkotásai közti különbségeket.
17. Alakzatok geometriai tulajdonságai	<ul style="list-style-type: none"> - megkülönböztet, azonosít egyedi konkrét látott, hallott, mozgással, tapintással érzékelhető tárgyakat, dolgokat, helyzeteket, jeleket, - megnevezi a sík és görbült felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat tapasztalati ismeretei alapján,

	<ul style="list-style-type: none"> -megnevezi a háromszögeket, négyszögeket, köröket, - megkülönböztet tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat; - megnevezi megfigyelt tulajdonságai alapján a téglateetet, kockát, téglalapot, négyzetet;
18. Transzformációk	<ul style="list-style-type: none"> - tapasztalattal rendelkezik mozgással, kirakással a tükörkép előállításáról, - szimmetrikus alakzatokat hoz létre térben, síkban különböző eszközökkel; felismeri a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;
19. Tájékozódás térben és síkon	<ul style="list-style-type: none"> -helyesen használja az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon, -tájékozódik lakóhelyén, bejárt terepen: bejárt útvonalon visszatalál adott helyre
20. Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	<ul style="list-style-type: none"> - összefüggéseket keres sorozatok elemei között, megfogalmazza azokat, - tárgyakkal, logikai készletek elemeivel kirakott periodikus sorozatokat folytat, - ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismeri; ismert szabály szerint megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytat; - a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazza saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal, - elsorolja az évszakokat, hónapokat, napokat, napszakokat egymás után, tetszőleges kezdőponttól is.
21. Adatok megfigyelése	<ul style="list-style-type: none"> - adatokat gyűjt a környezetében, megfogalmazza a felismert összefüggéseket, - adatokat gyűjt ki táblázatból, adatokat olvas le diagramról.
22. Valószínűségi gondolkodás	<ul style="list-style-type: none"> - tapasztalatai alapján tippet fogalmaz meg arról, hogy két esemény közül melyik esemény valószínűbb, - különbséget tesz tapasztalatai alapján a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között;

A tovább haladás feltételei az 2. évfolyam végén (minimumkövetelmények)

A tanuló 100-as számkörben

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez;
- ismeri a helyi érték fogalmát;
- számokat ír, olvas;
- tud római számokat írni, olvasni (I, V, X)
- megtalálja számok helyét a számegyenesen;
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket $+$, $-$, $\cdot$, $:$, $=$, $<$, $>$, $()$ helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát és bennfoglaló táblát.
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

Vizsgakövetelmények matematikából a 2. évfolyam végén

A tanuló legyen képes:

- Ismert halmaz elemeinek adott szempont szerinti összehasonlítására, szétválogatására. Az elemek közös tulajdonságainak felismerésére, megnevezésére.
- Állítások igazságtartalmának eldöntésére, állítások megfogalmazására.
- A több, kevesebb, ugyannyi fogalmának helyes használatára.

Legyen a tanulónak kialakult számfogalma a 100-as számkörben.

Legyen képes:

- Az elemek meg- és leszámlálására egyesével, tízesével 100-ig
- A számok írására, biztonságos olvasására 100-as számkörben.
- A számok helyének számegyenesen való megjelölésére.
- A számok képzésére, helyi érték szerinti bontására.
- A számok nagyság szerinti összehasonlítására, sorba rendezésére, az egyes és tízes számszomszédok megnevezésére,
- Páros és páratlan, egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetésére.
- A matematikai jelek: $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ megfelelő használatára.
- Az adott számkörben megfelelő műveletvégzésre: összeadás, kivonás, bontás, pótlás, szorzás, osztás.
- Számításainak ellenőrzésére, javítására.
- Számításait a műveletek sorrendje alapján végezni.
- Szöveges feladat értelmezésére, rajzos megjelenítésére, számokkal, szimbólumokkal való lejegyzésére, az ismeretlen szimbólum kiszámítására.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a sorozat folytatására.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerésére.

A tanuló életkorának megfelelően tudjon tájékozódni síkban, térben. Ismerje és használja az irányok és helyek megjelölésére szolgáló kifejezéseket (jobbra-balra, előtte-mögötte, mellett, között...).

Legyen képes:

- Az egyenes és görbe vonalak, a testek és a síkidomok megkülönböztetésére.
- A háromszög, kör, négyszög, négyzet, téglalap, valamint a gömb, téglatest és kocka felismerésére, megnevezésére.
- Megadott feltételek szerint testek építésére.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére szolgáló mérőeszközök és mértékegységek (cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap hét, hónap év) megnevezésére, a mennyiségek közötti összefüggések felismerésére.

A tanuló tudjon:

- Adatokról megállapításokat megfogalmazni.